P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, SOBOTA, 22 STYCZNIA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 21

KRYTYKA MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zarzuty pos. Walewskiego pod adresem min. Grabowskiego.—Niewykryte przestępstwa polityczne i procesy przeciwko b. urzędnikom państwowym

Sensacyjna dyskusja w sejmowej komisji budżetowej

Warszawa, 21 stycznia.

Komisja budżetowa sejmu przystąpiła wczoraj do dyskusji nad preliminarzem budżetowym ministerstwa sprawiedliwości.

Referent pos. Sioda poruszył m. inn. kwestię braków ustawodawczych, wskazując, iż brak unormowanego prawa familijnego i małżeńskiego ujawnił się w sposób jaskrawy w sprawie ks. Michała Radziwiłła, gdzie czynniki sądowe muszą się głowić nad tym, czy poszczególne fazy jego życia rodzinnego są zgodne, czy niezgodne z obowiązującym prawodawstwem.

W dalszym ciągu swego referatu pos. Sioda omówił obszernie prace sądownictwa, braki w dziedzinie gmachów sądowych, a następnie przeszedłszy do omówienia spraw ogólnych, zastanawiać się zaczął nad rozmaitymi formami karania przestępstw, stwierdzając, że w niektórych wypadkach

NALEŻAŁOBY STOSOWAĆ KARĘ CHŁOSTY,

jako karę dodatkową prócz kary więzienia, czy też innej formy pozbawienia wolności.

Pos. Sioda wskazuje, iż w wypadkach występków, zagrażających bezpieczeństwu państwa i jego obywateli, kara chłosty byłaby szczególnie wskazana. Pos. Sioda wskazuje dalej, iż nawet Ameryka przystąpiła już do stosowania kary chłosty i to podobno z dobrym skutkiem...

Przemówienie ministra Grabowskiego

Dłuższe przemówienie wygłosił następnie minister Grabowski, wskazując na zmniejszenie się ilości spraw komunistycznych w sądach polskich.

Minister Grabowski stwierdza, iż z jednej strony wpłynęła na to sytuacja polityczna w Rosji Sowieckiej i znaczny spadek idei komunistycznych wśród społeczeństwa, które widzi co się dzieje u sąsiada, rządzonego wedle tej ideologii.

Równocześnie minister Grabowski zwraca uwagę na dodatnią stronę wychwytywania przez władze przywódców ruchu komunistycznego i uniemożliwianie w ten sposób rozpowszechniania się propagowanych przez nich idei.

W dyskusji zabrał głos pos. Walewski, członek klubu parlamentarnego O. Z. N., który wystąpił z

OSTRYM ATAKIEM PRZECIWKO MINISTROWI SPRAWIEDLIWOŚCI GRABOWSKIEMU

Pos. Walewski uważa, iż dokoła niektórych procesów byłych urzędników państwowych wytworzono atmosferę niezdrowej sensacji. Pos. Walewski cytuje szereg przykładów i stwierdza, iż komuś najwidoczniej na tym zależy, ażeby wytworzyć w opinii publicznej przekonanie, iż dopiero z chwilą objęcia resortu sprawiedliwości przez ministra Grabowskiego, zaczęło się w Polsce w całej pełni, tępienie nadużyć. Pos. Walewski pragnie rozwiać te fałszywe legendy i stwierdza, że wszystkie rządy pomajowe walczyły z nieprawidłowościami w Polsce.

Poseł Walewski o przestępstwach oenerowców

adresem ministra Grabowskiego, to nie-

Drugi zarzut posła Walewskiego, pod równomierność w ściganiu przestępstw, gdy chodzi o akcje antypaństwową.

Pos. Walewski jest wdzięczny ministrowi Grabowskiemu, że wydał nieubłaganą walkę komunizmowi, jednakże nie rozumie dlaczego, zarówno minister Grabowski, jak i podległe mu urzędy prokuratorskie

NIE WYKAZUJĄ TAKIEJ SAMEJ ENERGII W ŚCIGANIU PRZESTĘPSTW O CHARAKTERZE WYWROTOWYM, A POPIERANYCH PRZEZ GRUPĘ, STOJĄCĄ PO DRUGIEJ STRONIE BARYKADY, MIANOWICIE NIELEGALNY ONR I JEJ PODOBNE...

Pos. Walewski cytuje szereg faktów, które świadczyć mają o pobłażliwości władz sądowych wobec ONR, a m. in. przypomina, że kiedy dwóch przywódców organizacji antyżydowskiej przyłapano na gorącym uczynku wybijania szyb, to śledzieli oni w areszcie tylko kilka godzin, i na interwencję z zewnątrz zostali wypuszczeni.

, Trzeci zarzut pos. Walewskiego, to zbytni rozgłos słynnej sprawy ś. p. Parylewiczowej.

Sprawa Parylewiczowej

Sprawa Parylewiczowej, rzuciła cień na całe sądownictwo w Małopolsce, zdawało się, że jest to sprawa olbrzymia, a potwierdził to komunikat ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1936 r. W końcu minister Grabowski oznajmił, że usunięty został 1 sędzia, inny został zawieszony, a dwóch notariuszy, jeszcze nieprawomocnym zarządzeniem, również zostało zawieszonych. Taki był cały plon tej sprawy — konkluduje pos. Walewski.

Następnie mówił pos. Walewski obszernie o procesach niedokończonych i o niewykrytych przestępstwach, pytając,

(Ciąg dalszy na str. 2-ej).

CAŁY PARLAMENT ZA RZĄDEM CHAUTEMPS'A

Tylko jeden poseł głosował przeciwko, zaś 501 za votum zaufania dla gabinetu

PARYŻ, 21 stycznia.

(PAT) Posiedzenie Izby Deputowanych, mające zadecydować o przyjęciu nowego gabinetu przez parlament, rozpoczęło się o godz. 3.30 deklaracją premiera, która — jak tego zresztą spodziewano się na ogół w kołach parlamentarnych — nosiła charakter dość lewicowy.

Premier starał się podkreślić związki istniejące między gabinetem obecnym a poprzednimi gabinetami frontu ludowego. Określając charakter obecnego gabinetu, jako wychodzącego z łona stronnictw frontu ludowego w swoim exposé premier na ogół unikał punktów drażniących, zapowiadając tylko bardzo ostro, że będzie zdecydowanie zwalczał działalność wszelkich organizacyj i jednostek, zagrażających spokojowi publicznemu, oraz że będzie

ŚCIGAŁ JAK NAJOSTRZEJSZYMI REPRESJAMI WSZYSTKICH AGENTÓW ZAGRANICZNYCH, STARAJĄCYCH SIĘ SIAĆ WE FRANCJI ZAMĘT Z JAKIEJKOLWIEK BY STRONY POCHODZILI.

Ten punkt przemówienia premiera przyjęty został oklaskami na wszystkich ławach od komunistów do prawicy.

W sprawie konfliktu społecznego, premier ograniczył się do postawienia mocno sprawy projektowanego przez siebie kodeksu pracy, wyrażając nadzieję, że przy ustawowym uregulowaniu tych spraw zarówno pracodawcy, jak i pracownicy będą mogli w drodze pokojowej znajdować rozwiązanie wszystkich nie uniknionych konfliktów.

Oświadczenie w sprawie utrzymania WOLNEGO OBROTU DEWIZOWEGO przyjęte zostało żywymi oklaskami na prawicy, przy całkowitym milczeniu na ławach komunistycznych i części socjalistycznej.

W dziedzinie polityki zagranicznej premier zadeklarował zachowanie przez Francję wierności w dwuch punktach:

1) WIERNOŚCI DLA WSPÓLNYCH IDEAŁÓW, ŁĄCZĄCYCH WIELKIE DEMOKRACJE, A W SZCZEGÓLNOŚCI WIERNOŚCI DLA 100-PROCENTOWEJ WSPÓŁPRACY, JAKA ŁĄCZY SERDECZNIE FRANCJĘ Z W. BRYTANIĄ.

2) Wierności przymierzom i tradycyjnym przyjaźniom, utrzymania i szanowania wszystkich paktów, które łączą Francję z zaprzyjaźnionymi narodami.

PARYŻ, 21 stycznia.

(PAT) Głosowanie w Izbie Deputowanych

DAŁO WIĘKSZOŚĆ RZĄDOWI PREMIERA CHAUTEMPS 501 GŁOSÓW PRZECIWKO JEDNEMU.

GEN. GAMELIN—WODZEM NACZELNYM

armii francuskiej. — Zjednoczenie kierownictwa sił lądowych lotnictwa i marynarki

PARYŻ, 21 stycznia.

Na wczorajszym posiedzeniu rady gabinetowej francuskiej, pierwszym po utworzeniu nowego rządu premiera Chautemps, zdecydowano zjednoczyć w jednym ręku kierownictwo armią, marynarką i lotnictwem francuskim.

Dzisiejszy „Matin" informuje że konsolidacja dzieła francuskiej obrony narodowej będzie najważniejszym zadaniem nowego rządu premiera Chautemps.

Ministerstwa wojny, lotnictwa i marynarki podlegać będą nadzorowi ministra Daladier, a szef sztabu armii lądowej, generał Gamelin, zostaje

SZEFEM SZTABU OBRONY NARODOWEJ,

któremu podlegać będą wszystkie trzy sztaby, mianowicie armii, marynarki i lotnictwa.

W ten sposób generał Gamelin zostaje wodzem naczelnym wszystkich sił zbrojnych francuskich w ten sam sposób i z tymi samymi uprawnieniami, jakie miał podczas wojny marszałek Foch

W związku z nowymi uprawnieniami, gen. Gamelin, spodziewane jest mianowanie go wkrótce marszałkiem Francji.

KRYTYKA MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

(Dokończenie).

CO SIĘ STAŁO NP. Z DOCHODZENIAMI W SPRAWIE ZAMACHU BOMBOWEGO NA PŁK. KOCA

Pos. Walewski przypomina, iż po zamachu minister Grabowski powiedział, iż zamachu dokonali komuniści. Znamy energię ministra Grabowskiego w tępieniu komunizmu — mówił pos. Walewski — tu jednak po tak długim czasie wyniku dochodzeń nie ma.

Dlaczego ta sprawa nie została przeprowadzona do końca?

Cytuje następnie pos. Walewski szereg ostatnich napadów i aktów przemocy, gdzie urzędy prokuratorskie nie wystąpiły.

Zapytuje, co się stało ze sprawcami napadów na red. Wasiutyńskiego, Rutkowskiego, Piaseckiego, na pochód Młodzieży Socjalistycznej? i wreszcie co stało się z napadem na redakcję „ABC", gdzie już nie można powiedzieć, że sprawca był nieznany, gdyż sam się ujawnił, zostawiając na miejscu pismo z dokładnym adresem.

Dlaczego urzędy prokuratorskie nie wystąpiły w tej sprawie? — pyta poseł Walewski. — Chodzi o zasadę, o niewprowadzenie do Polski metod z dzikiego Texasu. O innych sprawach jest opinia publiczna niesłychanie szybko informowana, przez pewną prasę — mówił pos. Walewski — ale o tych wypadkach nic nie słyszałem...

Echa procesu adw. Szumańskiego

Ostatni wreszcie zarzut od adresem ministra Grabowskiego, który pos. Walewski nazwał sprawą osobistą ministra sprawiedliwości, to proces adwokata Wacława Szumańskiego.

Przypomniawszy okoliczności sprawy i zastrzegając się, że nie ma zamiaru poddawania publicznej krytyce wyroków sądowych, zarzucił pos. Walewski prowadzenie procesu adw. Szumańskiego przy drzwiach zamkniętych, mówiąc, że „powszechnie znane zarzuty moralne i etyczne postawione ministrowi Grabowskiemu nie miały nic wspólnego z bezpieczeństwem państwa i dlatego prowadzenie rozprawy przy drzwiach zamkniętych, może było potrzebne dla bezpieczeństwa dobrego imienia ministra Grabowskiego — mówił pos. Walewski — co jest zupełnie obojętne dla kwestii bezpieczeństwa państwa. Interes państwa wymaga — mówił pos. Walewski — aby jego ministrowi nie można było stawiać takich zarzutów, natomiast przy omawianiu takich zarzutów bezpieczeństwo państwa zagrożone nie jest."

Bezpieczeństwo państwa i stanowisko ministra

Nie należy mieszać dwóch pojęć, BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA I BEZPIECZEŃSTWA STANOWISKA MINISTRA

Przemówienie swoje zakończył pos. Walewski stwierdzeniem, że do osoby ministra Grabowskiego zaufania nie ma i nie powinien w konsekwencji głosować za budżetem resortu sprawiedliwości, jednakże nie uczyni tego, gdyż wychowany jest w zasadzie, że BUDŻETU NIE DAJE SIĘ URZĘDNIKOWI PAŃSTWA, ALE PAŃSTWU.

W dalszej dyskusji posłanka Prystorowa wysunęła pod adresem wymiaru sprawiedliwości zarzut, coraz częściej powtarzających się wypadków pociągania do odpowiedzialności sądowej osób niewinnych, w celu pogrzebania ich w opinii społeczeństwa, przez sam fakt postawienia ich przed sądem, niezależnie od wyroku.

Pos. Prystorowa zwraca się do ministra Grabowskiego z apelem, ażeby takie postępowanie organów sprawiedliwości traktowano jako ciężkie przestępstwo, surowo karane przez sądy.

Procesy o obrazę narodu

Pos. dr Sommerstein, rozpoczął swe przemówienie od stwierdzenia, iż wystąpienie posła Walewskiego jest dla niego dowodem, iż NIE MA TAK SILNEJ ZASŁONY DYMNEJ, PRZEZ KTÓRĄ NIE MOGŁABY SIĘ PRZEBIĆ PRAWDA.

W dalszym ciągu powołał się pos. dr. Sommerstein na masowe procesy o obrazę Narodu Polskiego przez Żydów oraz na motywacje niektórych wyroków sądowych, jak m. inn. w procesie Pędraka, kiedy sąd okręgowy w motywach powiedział, że działał on z nienawiści rasowej, a sąd apelacyjny orzekł zupełnie przeciwnie.

Jednak w międzyczasie minęły 4 miesiące i przez ten czas, kto chciał „wirował" argumentami O NIENAWIŚCI RASOWEJ ŻYDÓW, która zabija chrześcijan.

Dalej pos. dr. Sommerstein przypomina, że na sali sądowej w procesie Chaskielewicza znieważono religię żydowską oświadczeniem, iż rozgrzesza ona zbrodnie. Na interpelacje sen. dr. Schorra w tej sprawie min. Grabowski odpowiedział, że tu wchodzi w grę nie zelżenie, a zniesławienie.

Dr. Sommerstein stwierdza, iż obecnie nie ma ani jednego asesora i ani jednego aplikanta sądowego Żyda, co świadczy, iż min. sprawiedl. dąży do zastosowania „numerus nullus". Ten sam „numerus nullus" chce się wprowadzić do adwokatury, do czego zmierza nowa ustawa o ustroju adwokatury, przez wprowadzenie obowiązku aplikacji sądowej.

Jako wyraz braku zaufania do ministra Grabowskiego, pos. dr. Sommerstein stawia wniosek o skreślenie z budżetu ministerstwa sprawiedliwości funduszu dyspozycyjnego.

W toku dalszej dyskusji z ostrą polemiką z wywodami pos. Walewskiego wystąpili posłowie Slaski, Stefański, Hutten-Czapski i dr. Krzeczunowicz, sprzeciwiając się tezie pos. Walewskiego, głoszącej, iż wystąpienia przeciwpaństwowe komunistów i ONR, należy w płaszczyźnie wymiaru sprawiedliwości traktować analogicznie.

Pos. Slaski stwierdza, iż absolutnie nie może zgodzić się z takim stawianiem sprawy.

Pos. dr. Krzeczunowicz stwierdza, iż boli go kiedy słyszy, jak Polak określa jednym tchem komunistów i narodowców, jako antypaństwowców.

Pos. WALEWSKI: Chodzi nie o narodowców, lecz o nielegalne organizacje

Pos. KRZECZUNOWICZ: Antypaństwowcem jest ten, kto działa na szkodę Państwa Polskiego.

Pos. WALEWSKI: I ten, kto nielegalnymi środkami działa na szkodę istniejącego porządku.

Pos. dr. KRZECZUNOWICZ: Tego, kto działa w imieniu idei narodowej, stojąc na gruncie państwowym, nie można podciągnąć pod wspólny mianownik z komunizmem.

Przeciwko łomowi i żyletce

Pos. WALEWSKI: Ale oni stwarzają grunt pod komunizm, bo ten, kto używa łomu i żyletki w życiu społeczeństwa jest antypaństwowcem.

Pos.Krzeczunowicz oświadcza, że nie ma nic przeciwko temu, ażeby ich prawo surowo ścigało.

W dalszym ciągu swego przemówienia pos. Krzeczunowicz zwrócił pos. Walewskiemu uwagę, iż zbyt surowo krytykuje ministra Grabowskiego, który jest nie tylko przedstawicielem rządu, ale gościem komisji budżetowej.

Pos. WALEWSKI: Tu nie jest salon, tylko parlament, a gość nie może przekreślać prawa krytyki ministra przez posła, który ma w tym względzie określone obowiązki.

Polemizując z pos. Walewskim, wypowiedział się m. in. pos. Szczepański, jeden z przywódców grupy „Jutra Pracy", stwierdzając, że młode pokolenie narodowców nie może być ścigane na równi z komunistami, gdyż dąży ono do wielkiej Polski.

Wywody pos. Walewskiego popiera następnie pos. Kopeć, domagając się m. in. wprowadzenia czynnika społecznego w wymiar sprawiedliwości.

Pos. Hutten-Czapski sprzeciwił się również stawianiu na jednej płaszczyźnie akcji przeciw ruchowi nacjonalistycznemu i komunistycznemu. Zarzucając pos. Walewskiemu formę jego przemówienia, stwierdził, że jest od 7 lat posłem, ale poraz pierwszym słyszał tak gwałtowne wystąpienie przeciwko członkowi rządu.

Na zakończenie dyskusji przemawiał referent pos. Sioda, odpowiadając m. in. pos. dr. Sommersteinowi. Pos. Sioda stwierdza, iż żądanie polskich organizacji adwokackich do częściowego wyeliminowania Żydów z adwokatury, uważa za objaw zupełnie zrozumiały, jeżeli wziąć pod uwagę, że tylko 25 proc. Polaków jest adwokatami w stosunku do ogólnej ich ilości. W końcu referent pos. Sioda sprzeciwił się wnioskowi pos. dr. Sommersteina o skreślenie funduszu dyspozycyjnego ministra Grabowskiego

Dyskusję zakończył minister Grabowski, odpowiadając przede wszystkim pos. Walewskiemu.

Odpowiedź ministra Grabowskiego

Minister Grabowski stwierdził na wstępie, iż nie kwestionuje bynajmniej prawa pos. Walewskiego do krytykowania jego działalności w tym tonie, jak to uczynił.

W sprawie zachowania się prok. Wolskiego w procesie wileńskim wobec posłanki Pełczyńskiej wyjaśnia minister Grabowski, że sprawa została wyjaśniona na drodze honorowej, pomiędzy płk. Pełczyńskim, mężem posłanki Pełczyńskiej a prok. Wolskim.

W sprawie zarzutów nierównomierności ścigania przestępstw, a w szczególności w sprawie nie wymienienia w pierwszym swym przemówieniu ścigania ONR obok komunistów, oświadcza minister Grabowski, że „tak samo nie wymienił, że władze sądowe ścigają podpalaczy, fałszerzy monet i innych przestępców".

Minister Grabowski oświadczył, iż nie słyszał, by ONR dążył do obalenia obecnego ustroju przemocą. Natomiast członkowie ONR są i będą ścigani za udział w tajnym związku. Akty gwałtów popełnione przez ONR, będą surowo ścigane, ale nie można powiedzieć, że komunizm i ONR mając być na jednej płaszczyźnie zestawione, jako ruchy antypaństwowe.

W sprawie napadu na redakcję „ABC" min. Grabowski wyjaśnia, iż sprawców nie wykryto. W sprawie napadu na pochód młodzieży socjalistycznej i Bundu — wszyscy zostali ujęci i oskarżeni, a akt oskarżenia będzie im wkrótce doręczony. Również oskarżeni są sprawcy napadu na red. Wasiutyńskiego.

Aresztowania w związku z zamachem na płk. Koca

Minister Grabowski zaprzecza, jakoby mówił, że zamach na płk. Koca dokonany był przez komunistów. Sprawa jest w pełnym biegu i JUŻ SĄ ARESZTOWANIA.

W sprawie adw. Szumańskiego, oświadczył minister Grabowski, iż nie była to jego sprawa osobista, gdyż rzucono na niego oszczerstwo, jako na ministra sprawiedliwości, równocześnie zaś zarzuty godziły w dyrektora departamentu karnego, w całe sądownictwo i całą prokuraturę.

Orzeczenie o prowadzenie przy drzwiach zamkniętych wydał sąd i pos. Walewski nie powinien krytykować orzeczeń sądowych. Nie powinien ich również krytykować pos. dr. Sommerstein.

Konflikt pos. Pełczyńskiej z prokuratorem Wolskim

Minister Grabowski stwierdził, iż przestrzegając ściśle niezależności sędziowskiej nie mógł mieć oczywiście wpływu, ani na sentencje ani na motywy wyroku.

Po przemówieniu ministra Grabowskiego zabrała głos posłanka PEŁCZYŃSKA dla wyjaśnienia sprawy osobistej i stwierdziła, iż MINISTER GRABOWSKI MYLI SIĘ, MÓWIĄC ŻE SPRAWA POMIĘDZY NIĄ A PROKURATOREM WOLSKIM ZOSTAŁA JUŻ WYJAŚNIONA.

W toku postępowania honorowego pomiędzy Pełczyńską a prok. Wolskim załatwiona została na drodze honorowej jedynie sprawa użycia przez prok. Wolskiego słów: „Taka pani Pełczyńska", natomiast sprawa postawienia przez prok. Wolskiego posłance Pełczyńskiej zarzutu nieodpowiedzialności i niewiarygodności jest skierowana do sądu marszałkowskiego.

MIN. GRABOWSKI: Bardzo mi przykro, że nie orjentowałem się, iż sytuacja tak się przedstawia. W najlepszej wierze myślałem, że sprawa jest załatwiona. Oświadczam, dowiedziawszy się, jaki jest stan rzeczy, że podejmę sprawę na nowo i że będzie ona właściwie załatwiona.

Poddano następnie pod głosowanie wniosek pos. Sommersteina o skreślenie funduszu dyspozycyjnego ministra Grabowskiego. Wniosek upadł. Głosował za nim jedynie wnioskodawca.

Posiedzenie zamknięto późnym wieczorem.

KINO EUROPA
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8,10
Genialna artystka
SYLVIA SIDNEY
w fascynującym filmie p. t.
„TAJNY AGENT"
Ceny miejsc na poranki o g. 12 i 2 i na wszystkie pozostałe seanse — od 80 gr.

Władczyni Imperium o 500 milionach ludności i kobieta o prostym, szczerym, kochającym sercu
Królowa Wiktoria
W rol. głównych: ANNA NEAGLE, ADOLF WOHLBRÜCK
Następny program „GRAND-KINA"

Nieście pomoc najbiedniejszym

Wiceminister Paciorkowski ma ustąpić

Zmiany w redakcji „Polski Zbrojnej"

Warszawa, 21 stycznia.

Warszawę obiegają dość wiarygodne pogłoski, zapowiadające na dni najbliższe przejście wiceministra spraw wewnętrznych Jerzego Paciorkowskiego na stanowisko wojewody warszawskiego.

Dotychczasowy wojewoda warszawski Nakoniecznikoff - Klukowski, b. wiceminister spraw wewnętrznych i b. minister rolnictwa, ma być mianowany wiceministrem spraw wewnętrznych.

Warszawa, 21 stycznia.

W dniu dzisiejszym z kierownictwa dziennika „Polska Zbrojna" ustąpił ppłk. dypl. Andrzej Rudnicki oraz jego zastępca red. Jan Drzewiecki.

Włochy nie otrzymają pożyczki w Anglii

Negatywny wynik rokowań z bankierami

Londyn, 21 stycznia.

(PAT) Negocjacje, prowadzone ostatnio w Londynie przez bankiera włosko-amerykańskiego z grupą banków angielskich w celu uzyskania nowych kredytów handlowych dla Włoch na rynku londyńskim — nie doprowadziły do pozytywnego rezultatu.

„Financial News" pisze, że jakkolwiek niektóre banki londyńskie były gotowe rozpatrzeć przedstawione im propozycje, nigdy nie było żadnych wątpliwości co do negatywnego ustosunkowania się wobec tego problemu czynników miarodajnych.

Pismo konkluduje, że niewątpliwie Włochy uzyskałyby poważne kredyty na rynku angielskim, jak zresztą i na innych rynkach, gdyby przywrócone zostały dobre stosunki angielsko-włoskie.

W związku z powyższą sprawą charakterystyczne są głosy pisma włoskiego „Tribuna", które, wspominając o włosko-angielskich rokowaniach, uważa całą wiadomość za śmieszną i dodaje, że Włochy nie starały się o nowe kredyty w Anglii i nigdy nie będą się starały.

„Stürmer" skonfiskowany w Niemczech

Berlin, 21 stycznia.

(PAT) Władze policyjne skonfiskowały ostatni numer znanego tygodnika antysemickiego „Stuermer". Powodem tego zarządzenia ma być zamieszczony w „Stuermerze" artykuł, atakujący prokuratorów i sędziów niemieckich za pobłażliwość w stosunku do Żydów w sprawach o pohańbienie rasy.

zapewnia zimą lekki start
oraz pewną i przyjemną
jazdę.
VACUUM OIL COMPANY S.A.

Mowa gen. Skwarczyńskiego

wygłoszona na uroczystym pożegnaniu w Wilnie

Wilno, 21 stycznia.

(PAT). Przemówienie gen. Skwarczyńskiego wygłoszone w dn. 21 stycznia rb. na uroczystym pożegnaniu, zorganizowanym przez wileński komitet obywatelski:

Dziękuję zebranym dostojnikom, reprezentantom władz, wojska i społeczeństwa za to serdeczne pożegnanie, dziękuję wszystkim mówcom za te miłe i przyjazne i tak ważkie słowa, które w wysokim stopniu dodają mi otuchy do podjęcia odpowiedzialnej pracy, do której się zobowiązałem.

Przed wojną jeszcze z ust Komendanta wiele serdecznych opowiadań o Wilnie słyszałem i sam nieraz w młodej głowie marzyłem o mieście Komendanta — i to była pierwsza nić, nawiązana między mną a Wilnem. Gdy rozkazem Wielkiego Marszałka pierwsza dywizja stanęła garnizonem w Wilnie, gdy Wódz Naczelny — syn tej ziemi „oba marzenia Swojej duszy" połączył, nawiązał się między nami — pierwszą dywizją a Wilnem węzeł serdeczny. Gdy jako dowódca pierwszej dywizji wraz z wojewodą, prezydentem miasta i rektorem Uniwersytetu, serce Marszałka Piłsudskiego w Mauzoleum na Rossie składałem, stałem się wilnianinem — żołnierzem, gotowym do ostatniego tchu w piersi bronić ukochania Swego Wodza, Jego „miłego miasta". Pozwólcie więc mili Wilnianie, że będę na zawsze „tutejszym".

To, że wychodzę z Wilna — miasta Komendanta i Jego pierwszej dywizji, do pracy, która ma naród zjednoczyć i o potędze polskiej stanowić, ma dla mnie symboliczne znaczenie.

Chcę więc, by stąd z Wilna, gdzie widzę koło siebie tylu bliskich mi ludzi — przyjaciół, poszły na całą Polskę pierwsze moje słowa o pracy, którą mam wykonać.

Nie będzie to program działania: dzisiejsze zebranie, mające charakter naszej wzajemnej serdeczności, nie jest odpowiednią okazją po temu, by referować program. Chcę tylko krótko powiedzieć.

JAK PODCHODZĘ DO ZAGADNIEŃ, ZWIĄZANYCH Z MA PRACĄ.

Słowa Marszałka Śmigłego-Rydza każą „Polskę podciągnąć wzwyż" by była potężną. Polska musi być silna. Wynika to z jej położenia geograficznego między Zachodem a Wschodem Europy.

Ś.p. brat mój Adam mówi w tej sprawie: „Dzieje dają nam do wyboru: zmarnieć, lub być potężnym, trwać i płynąć „automatycznie" posuwającej się fali jest dla nas niemożliwością".

By państwo było silne, naród musi być zorganizowany i jednolity. „Jak można organizować państwo, jak można myśleć o uzdrowieniu czegokolwiek w państwie wtedy, kiedy się niema tej zorganizowanej, jednolicie kierowanej woli" — woła Marszałek Śmigły-Rydz. Hasłem „pionem moralnym" jest obrona Polski, pojęta bardzo szeroko. Marszałek mówi: „Jestem głęboko przekonany, że w tym programie wszystko się znajdzie, że znajdzie się droga wyjścia naszych stosunków gospodarczych, że znajdzie się droga, która nas doprowadzi do wyzwolenia sił moralnych i twórczych w narodzie, do skupienia ich, do wytworzenia nowych wartości, których nam tak bardzo potrzeba".

Oto są główne zadania mej pracy.

Podejście moje do rozwiązania tych zadań oprze się na wnikaniu w psychikę narodu polskiego, podniecaniu i rozwijaniu dodatnich jego cech.

Cechą taką jest entuzjazm i heroizm porywający i jednoczący naród do wspólnego wysiłku.

Przykładem jest listopad 1918 r., gdy cały naród solidarnie stanął, by rozbroić okupantów. Szli wówczas razem w zwartych szeregach, robotnicy wszelkich ugrupowań politycznych od PPS do skrajnej prawicy, szli solidarnie chłopi z dziedzicami, młodzież akademicka wszelkich odcieni przekonań tworzyła wspólnie legie akademickie. Wtedy to wola zjednoczonego narodu bez żadnego przymusu i bez niczyjego sprzeciwu postawiła na czele odrodzonego państwa Komendanta Józefa Piłsudskiego, dając Mu w ręce dyktatorską władzę.

Marszałek pisze o tym: „Dumny jestem z tego faktu, dumny jestem nie tylko dlatego, że mnie ten zaszczyt spotkał, ale dumny byłem również ze swego narodu".

Podobny entuzjazm i heroizm widzimy w czasie kontrofenzywy z nad Wieprza w r. 1920.

Musi więc cały naród budować siłę państwa. Taka była dążność, do tego zmierzał wysiłek twórczy całej pracy państwowej Wielkiego Marszałka Piłsudskiego. Adam Skwarczyński pisze w tej sprawie:

„Ma naród polski w sobie swoiste źródło: zdolność wydobywania pracą zbiorowej siły moralnej.... Na tej drodze kształtuje się w Polsce społeczność: na tej więc drodze wskazana jest u nas budowa wiary, kultury, gospodarstwa, porządku społecznego państwa".

Trzecią podstawą mej pracy będzie

ZASADA SILNEJ WŁADZY

oparta na świadomym i chętnym upo-

rządkowaniu się jej obywateli. Nie chodzi tu tylko o władzę państwową, lecz także na tym opierać się powinna organizacja wszelkiej pracy we wszystkich dziedzinach życia.

Oto są moje podejścia do pracy, które przemyślałem i zaczynam stosować.

NIE PÓJDĘ WIĘC DROGĄ PRAWĄ, LEWĄ, ANI CENTROWĄ, JAK TO NIEKTÓRZY PRZEWIDUJĄ. PÓJDĘ DROGĄ, KTÓRĄ MI DROGOWSKAZ WODZA NACZELNEGO WSKAZUJE, PROWADZĄCĄ KU DOBRU NARODU I PAŃSTWA.

Żegnam Wilno, żegnam więc was wilnianie, żegnam koledzy-żołnierze, żegnam legioniści. Odchodzę z Wilna, lecz zostajemy sobie bliscy. To serdeczne pożegnanie liczny w nim udział społeczeństwa zobowiązuje mnie w stosunku do was, bym w swej pracy nie zawiódł pokładanych we mnie nadziei, zobowiązuje jednak i was w stosunku do mnie, byście mnie w pracy poparli.

Będę pracował z całych sił. Marszałek Piłsudski powiedział kiedyś, zdaje się w Lublinie, małemu chłopcu:

„CHŁOPCZE, GDY CI POWIEDZĄ PRZYSŁOWIE, ŻE GŁOWĄ MURU NIE PRZEBIJESZ, WIEDZ O TYM, ŻE TO NIEPRAWDA".

Pamiętajmy o tym, przebijemy mur, przełamiemy wszelkie zapory, postawimy dla obrony Państwa Naród zorganizowany do dyspozycji Wodza Naczelnego i wzniesiemy wówczas okrzyk, który wy, Wilnianie, dziś wraz ze mną wznieście:

Marszałek Śmigły-Rydz niech żyje!

Przeciwko wciąganiu uczniów do polityki

i tworzeniu tajnych zespołów w szkołach. — Zarządzenie ministra oświaty

WARSZAWA, 21 stycznia.

(PAT). Ponieważ niektóre ugrupowania polityczne usiłują przenikać do szkół, aby propagować wśród młodzieży szkolnej swe hasła, a nawet organizować tajne zespoły, pan minister WR. i OP. zwrócił się do kuratorów okręgów szkolnych z żądaniem, aby szkoła **użyła wszelkich środków celem przeciwstawienia się tej penetracji.**

Pan minister WR. i OP. wskazał szereg pedagogicznych środków zaradczych, jakie szkoła powinna zastosować w tym względzie wobec młodzieży szkolnej.

Specjalnie polecił pan minister, aby zagadnienie to niezmiernie ważne dla normalnej pracy szkolnej omówione było na zebraniach patronatów i kół rodzicielskich. Rodzice powinni zdawać sobie sprawę z tego, że wszelka działalność polityczna wśród młodzieży przynosi jedynie szkodę, to też rodzice powinni harmonijnie współdziałać ze szkołą, aby przeciwstawić się wciąganiu młodzieży szkolnej do jakiejkolwiek akcji politycznej.

Protest profesorów lwowskich przeciw ghettu

Władze akademickie wprowadziły oddzielne ławki dla Żydów, ulegając terorowi bojówek

LWÓW, 21 stycznia.

(PAT) Prasa lwowska otrzymała następujący list otwarty:

Podpisani profesorowie szkół akademickich we Lwowie uważają za obowiązek określić stanowisko swoje wobec stosunków, które zapanowały obecnie w tych uczelniach.

Wieki trwająca walka o ideały ludzkości stworzyła ze szkół akademickich najwyższe ośrodki rozwoju nauki i kultury. Wyrazem zrozumienia znaczenia tych ośrodków oraz roli, jaką mają spełniać w społeczeństwie, jest zagwarantowanie im swobody oraz niezależności. Szkoły akademickie, jeśli mają spełnić swe zadanie, winny być wolne od wszelkich wpływów, nie mających z nauką nic wspólnego. Najgroźniejsze z nich są te, które je zamieniają

NA TEREN ROZGRYWEK POLITYCZNYCH, PARTYJNYCH CZY TEŻ NARODOWOŚCIOWYCH.

Tego nie chcą sobie uświadomić ci, którzy już od dłuższego czasu wprowadzają w mury wyższych uczelni w Polsce groźny ferment, a wyzyskując ich wolność i eksterytorialność, przenoszą walkę polityczną na ich teren.

OBAŁAMUCONA PRZEZ NICH I ŁUDZONA POPULARNYMI HASŁAMI CZĘŚĆ MŁODZIEŻY ZORGANIZOWAŁA BOJÓWKI, KTÓRE SWYMI BARBARZYŃSKIMI WYSTĘPAMI DOPROWADZAJĄ DO ZAHAMOWANIA WSZELKIEJ PRACY W UCZELNIACH

Gwałty, nieposzanowanie władz akademickich, bezprzykładne lżenie i znieważanie profesorów oraz próby teroru, nawet względem kolegialnych władz akademickich, stały się zjawiskiem niemal pospolitym, wytwarzając zamęt graniczący z anarchią.

Próby opanowania tego stanu przez nawoływanie do opamiętania się, spełzły na niczym, a władze akademickie wobec braku odpowiednich środków nie mają już możności obrony kardynalnych podstaw bytu szkół akademickich, ich swobody i niezależności.

Znamiennym objawem wytworzonych stosunków są fakty, które zaszły ostatnio. Oto niedawno rektor i senat Politechniki Lwowskiej

ULEGAJĄC TERORowi, WPROWADZILI URZĘDOWE GHETTO, NIEZGODNE W SWYM ZAŁOŻENIU Z POCZUCIEM PRAWA.

W ten sposób zadany został cios niezależności i prestiżowi władzy akademickiej, która pod terorem wyrzekła się swego prawa do swobodnej decyzji.

Drugi, nie mniej znamienny fakt, zaszedł obecnie na Uniwersytecie J. K. Tu rektor od początku stał na straży godności uczelni i poświęcił cały swój wysiłek, aby ją uchronić przed wpływami wprowadzającymi rozkład. Z młodzieży hołdującej metodom gwałtu i teroru usiłował za wszelką cenę wyzwolić człowieka i obudzić w niej honor obywatela akademickiego oraz poszanowanie dla obowiązujących praw. Dla swoich wysiłków nie znajdował jednak należytego poparcia ani pomocy, a kiedy uczelni zagroził

ZBIOROWY GWAŁT MŁODZIEŻY, MAJĄCY ZA CEL WYMUSZENIE GHETTA,

z urzędu swego ustąpił. Ustąpił, bo nie chciał narazić na poniżenie najwyższej godności uczelni.

Gdy nauka i kultura są najwyższym dobrem społecznym, a podważanie bytu i swobodnego rozwoju ich ośrodków staje się

CZYNEM GODNYM SUROWEGO POTĘPIENIA,

podpisani wyrażają solidarność ze stanowiskiem zajętym przez rektora U. J. K. protestują przeciwko dalszemu nadużywaniu przywilejów i swobód szkół akademickich przez czynniki polityczne, wdzierające się przemocą w mury wyższych uczelni.

We Lwowie, dnia 20 stycznia 1938.

Podpisy: H. Arctowski, K. Bartel, E. Bratro, Z. Chwistek, L. Eberman, R. Ganszyniec, F. Groer, W. Hahn, K. Hartleb, A. Klisiecki, J. Kowalski, W. Krukowski, S. Krzemieniewski, E. Kucharski S. Legeżyński, T. Ostrowski, G. Poluszyński, K. Różycki, G. Sokolnicki, S. Stasiak, W. Stożek, D. Szymkiewicz, J. Tokarski, K. Weigel, M. Wierzuchowski S. Witkowski.

Prof. Bulanda rektorem U.J.K.

Wynikî wczorajszych wyborów.—Nowe zajścia na uniwersytecie i w Akademii Handlu Zagranîcznego

Lwów, 21 stycznia.

Zgodnie z zapowiedzią, odbyły się dzisiaj wybory rektora UJK. Na posiedzeniu delegatów wydziału uniwersytetu, pod przewodnictwem prorektora obrano **jednomyślnie rektorem UJK prof. dra Zygmunta Bulandę. Stosownie do obowiązujących przepisów protokół wyboru rektora przedłożono p. ministrowi WR i OP dla przedstawienia Panu Prezydentowi Rzplitej do zatwierdzenia.**

Mimo zaprowadzonego ghetta, niepokój na uczelniach trwa w dalszym ciągu.

Na UJK na pierwszym roku prawa pobity został student-Żyd, który nie chciał siedzieć po lewej stronie, lecz stał w czasie ćwiczeń. Podobny wypadek miał również miejsce na drugim roku prawa, gdzie z tego samego powodu endecy, zgasiwszy światło, zamknęli w sali studentkę-Żydówkę, grożąc jej, że w razie powiadomienia władz uniwersyteckich, połamią jej nogi.

Na Akademii Handlu Zagranicznego doszło do krwawej bójki między 4-ma studentami-Żydami a kilkunastoma osobami, uzbrojonymi w kastety i pałki. Mianowicie kiedy studenci-Żydzi wychodzili z czytelni AHZ, bojówka napadła na nich i dotkliwie ich pobiła.

Wszystkich czterech opatrzyło pogotowie ratunkowe.

Mowa prem. Składkowskiego

Rząd pracuje w atmosferze, w której muszą się skrystalizować poglądy

Warszawa, 21 stycznia.

Na wczorajszym posiedzeniu senackiej komisji budżetowej rozpatrywano budżet prezydium rady ministrów.

W dyskusji zabierało głos szereg mówców, poczym przemówił premier Sławoj-Składkowski, który oświadczył między innymi co następuje:

P. sen. Kleszczyński zarzuca rządowi brak jednolitości, brak koordynacji, zagalopował się nawet po kawaleryjsku i twierdzi, że nieskoordynowana działalność rządu szerzy zgorszenie w opinii społeczeństwa. Nawiązując do pięknego powiedzenia p. sen. Zarzyckiego, przypomnę, że obecny

RZĄD PRACUJE W ATMOSFERZE NIESŁYCHANIE CIĘŻKIEJ

w porównaniu z rządami, które pracowały pod kierunkiem Marszałka Piłsudskiego. Obecny rząd pracuje bez geniuszu, który państwo prowadził, w atmosferze w której muszą się dopiero skrystalizować poglądy. Wszyscy ministrowie są za swe resorty odpowiedzialni i wszyscy ministrowie politykę prowadzą. Ministerstwo spraw wewnętrznych ma za zadanie utrzymać porządek w państwie i nadzór nad samorządem. Politykę w swoim zakresie prowadzą wszystkie inne ministerstwa i tylko dla jednych panów może to być wygodne, dla innych nie. Przesączanie się poglądów członków rządu w społeczeństwo jest zawsze różnorodne. Nie należy zapominać o rządach koalicyjnych, które w innych państwach składają się z przedstawicieli różnych partyj, a mimo to rząd ma swą politykę.

W pierwszym gabinecie Marszałka Piłsudskiego zasiadali jednocześnie Jędrzej Moraczewski i Meysztowicz. Może mi odpowiedzieć, że na to, na co pozwolił sobie Marszałek Piłsudski, nie mogę sobie pozwolić ja.

Jaki jest stosunek rządu do społeczeństwa, zorganizowanego w różnych instytucjach i jaki jest stosunek do O.Z.N.? Bardzo prosty. Powiedziałem to zresztą w sejmie. Marzę o tej chwili, kiedy Obóz Zjednoczenia Narodowego będzie mógł tak wzrosnąć w siłę, żeby był organizacją, mającą wpływ na politykę państwa. Kiedy Pan Prezydent i Marszałek Rydz-Śmigły kazali mi ciągnąć te rządy, to przypuszczałem, że będę je ciągnął bez oparcia w społeczeństwie przez kilka miesięcy. Ciągnę dłużej i dlatego moim obowiązkiem jest prowadzić Polskę w spokoju wewnętrznym i w rozwijającej się sytuacji gospodarczej

OCZEKUJĄC NA MOMENT KIEDY PRZYJDZIE TA MOCNA ORGANIZACJA.

A co będzie dalej? Dla mnie osobiście dwa miesiące snu i spokoju.

Probówki z gryzącym płynem

w Szkole Głównej Handlowej

Warszawa, 21 stycznia.

W dniu dzisiejszym znów miały miejsce awantury w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Mianowicie przed wykładem prof. Lipińskiego, który jest ostatnio szczególnie atakowany przez bojówkarzy endeckich, rzucono w auli probówki z gryzącym płynem.

Po przewietrzeniu auli wykład odbył się, przy czym młodzież demokratyczna powitała prof. Lipińskiego gromkimi oklaskami i równocześnie wręczyła mu bukiet czerwonych kwiatów.

Po skończonym wykładzie, gdy prof. Lipiński znajdował się na ulicy padły pod jego adresem okrzyki wzywające m. in. do bicia profesora.

Równocześnie wczoraj rozdawano w Szkole Głównej Handlowej ulotki, skierowane przeciwko prof. Lipińskiemu, a to z powodu jego znanego wystąpienia w obronie ładu i spokoju jaki cechować winien uczelnię.

Brazylia nie deportuje Żydów

Nieprawdziwe wiadomości o zarządeniach władz

Buenos Aires, 21 stycznia.

(PAT). Donoszą z Rio de Janeiro, że w związku z notatką w jednym z dzienników zagranicznych, o rzekomym zniesieniu rozporządzenia, wydanego rzekomo przez prezydenta Brazylii odnośnie deportowania Żydów z kraju, sekretarz prezydenta republiki oświadczył przedstawicielom prasy, że konstytucja brazylijska nie czyni żadnych różnic pomiędzy poszczególnymi rasami ani wyznaniami religijnymi i że brazylijskie władze policyjne deportują jedynie tych cudzoziemców, których działalność jest szkodliwa dla kraju oraz tych, którzy nie posiadają swych dokumentów w należytym stanie, tak zwanych „fałszywych turystów". W stosunku do tych ostatnich nie ma żadnego rozporządzenia odnośnie ich deportowania, jedynie zabrania im się pobytu w kraju dopóki nie uczynią zadość wymogom prawnym. Właśnie wśród tych ostatnich znajdowało się kilku Żydów, co dało powód do pogłosek o rzekomym deportowaniu Żydów z Brazylii.

Eden jedzie do Paryża

celem odbycia narady z Delbosem

Londyn, 21 stycznia.

(Pat) Reuter komunikuje, że minister Eden w drodze do Genewy odwiedzi w Paryżu min. Delbosa, z którym odbędzie naradę, po czym obaj pojadą na sesję rady Ligi Narodów.

NAJWIĘKSZE CZASOPISMO GOSPODARCZE W POLSCE

Dwutygodnik

POLITYKA GOSPODARCZA

KIERUNEK
Walka o rzeczywisty rozwój gospodarczy Rzplitej — przeciwko fikcjom.
Za inicjatywą indywidualną — przeciwko przerostom etatyzmu.
Współpraca z Rządem — walka z biurokratyzmem.
ARTYKUŁY
tetnięce życiem — zdecydowane — interesujące — krótkie
WSPÓŁPRACOWNICY
o nazwiskach: które zna cała Polska
Redaktor: STANISŁAW LAUTERBACH

Grand-Kino
OSTATNIE 2 DNI!
Początek o godz. 12-ej
Najgłośniejsza komedia doby obecnej
Dziś o godz. 12 i 2
2 PORANKI
Ceny miejsc od 85 gr.
„Król i Chórzystka"
W rol. głównej: FERNAND GRAVET. Reżyseria: MERVYN LE REY
Muzyka: RICHARD HEYMANN.

LUIZA RAINER
niezapomniana bohaterka filmów
„ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA"
i „ŻYCIE ULICY"
WKRÓTCE W ŁODZI ?!

Z dziejów Łodzi

Dnia 22 stycznia 1863 roku wybuch powstania styczniowego nie dotarł jeszcze do Łodzi: lecz już w kilka dni później, bo w nocy z 30 na 31 stycznia 1863 roku grupa patriotów łódzkich pod wodzą ks. Józefa Czajkowskiego wikariusza parafii staromiejskiej, zjawia się niespodzianie przed ratuszem, skąd zdziera znaki panowania carskiego w postaci rosyjskich orłów dwugłowych i szyldów z rosyjskimi napisami. Za czyn ten Moskale nakładają później na miasto kontrybucję w wysokości blisko 10 tys. rb. srebrnych.

Nie na tym czynie manifestacyjnym kończy się występ Łodzi w powstaniu: szeregi powstańcze okolicznych aprtyj, zwłaszcza sieradzkiej i łęczyckiej — zasilają ochotnicy łódzcy, którzy biorą już w lutym udział w wielu potyczkach z nacierającymi Moskalami. W dniu 24. II. 1863 r. łodzianie - powstańcy otrzymują krwawy chrzest bojowy w bitwie z Moskalami pod Dobrą w powiecie brzezińskim, w następnych zaś miesiącach w bitwach pod Sędziejowicami i na południu w radomskim.

Burmistrzem Łodzi w okresie powstania był Andrzej Rosicki, patriota, ofiara późniejszych szykan ze strony Moskali, którzy za pomoc, udzielaną powstańcom, zesłali w głąb Rosji kilku radnych ówczesnej pierwszej rady miejskiej m. in. Jakuba Lipińskiego, Jakuba Likiernika (Żyda), T. Surdę i in. Po powstaniu rada wkrótce została rozwiązana, a rządy w mieście zaczął sprawować „usmiritel" powstania płk. carski Broemsen (zrusyfikowany Niemiec) przy pomocy nowego prezydenta, oficera carskiego (też Niemca) Pohlensa.

Styczeń **22** Sobota

Dziś Wincentego
Jutro Ildefonsa

Wschód słońca	7.31
Zachód słońca	16.04
Wschód księżyca	00.00
Zachód księżyca	10 33
Długość dnia	11.19
Przybyło dnia	00.53

Krótkie wiadomości

BUDOWA DOMÓW o tanich nowoczesnych mieszkaniach przez zarząd miejski zadecydowana będzie ostatecznie w dniu dzisiejszym. Dziś też ustalone będzie miejsce, na którym wzniesione będą bloki mieszkaniowe. Według dotychczasowych projektów, nowe kolonie mieszkaniowe powstać mają przy dworcu Kaliskim oraz przy Parku 3-go Maja.

* * *

LUSTRACJĘ SANITARNO-PORZADKOWĄ przeprowadzili wczoraj funkcjonariusze władz administracyjnych na terenie kilku komisariatów. Zlustrowano około 40 sklepów spożywczych, kilkanaście składów węgla, kilkanaście zakładów fryzjerskich itd. W kilku składach węgla zakwestionowano odważniki, gdyż nie posiadały stempli. Za nieposiadanie cenników kilku właścicieli sklepów ukarano grzywnami.

* * *

153.397 PORAD LEKARSKICH udzieliła ubezpieczalnia społeczna w Łodzi w ciągu miesiąca grudnia. Zasiłków chorobowych wypłacono na sumę 162,012 zł., połogowych na sumę — 24.675,35 zł., pogrzebowych na sumę 15.233,35 zł., na wypadek braku pracy pracownikom umysłowym na sumę 46.706,58 zł.

* * *

BEZWZGLĘDNE KARY wymierzane będą rodzicom, którzy uchylą się od obowiązku poddawania dzieci szczepieniom przeciwko ospie. Departament służby zdrowia wystosował w tej sprawie wczoraj specjalny okólnik, w którym stwierdza, że zdarzają się wypadki uchylania od tego obowiązku, co może mieć groźne w skutkach następstwa.

* * *

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla PKU Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 31 bm. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

75-ta rocznica powstania 1863 r.

będzie uroczyście obchodzona przez społeczeństwo łódzkie dziś i jutro

Dziś upływa 75. rocznica najdziwniejszej wojny, jaką znają dzieje Polski — rocznica powstania styczniowego 1863 roku. Armia rosyjska, licząca 90,000 żołnierzy, uciekała w popłochu przed niespełna 4-tysięczną armią powstańców, źle uzbrojoną, źle zaopatrzoną i wyekwipowaną.

Jaka była przyczyna wybuchu powstania? Rząd rosyjski, dla zdławienia wzrastających nastrojów niepodległościowych, postanowił skorzystać z przysługującego mu uprawnienia i ogłosić POBÓR DO WOJSKA ROSYJSKIEGO. Centralny komitet narodowy wydał wówczas odezwę, nawołującą ludność, by nie zgłaszała się do wojska. Rząd carski odpowiedział na to terorem. Rewizje i aresztowania odbywały się niemal codziennie.

Centralny komitet narodowy postanowił odpowiedzieć powstaniem. Przede wszystkim zaś polecił wszystkim, których objąć miała branka,

BY SCHRONILI SIĘ DO LASÓW.

Wielki pobór odbyć się miał 25 stycznia 1863 roku. Wobec tego termin wybuchu powstania wyznaczonego na dzień 22 stycznia.

Tymczasem z zamku wyszedł rozkaz przyśpieszający brankę na dzień 16 stycznia. Lasy otoczono wojskiem. Do mieszkań zaś wpadać zaczęli żołnierze rosyjscy gwałtem uprowadzając poborowych. W ciągu jednego dnia wzięto do wojska 1657 osób.

W całym kraju zawrzało. W ciągu kilku dni poczyniono odpowiednie przygotowania i

CENTRALNY KOMITET NARODOWY OGŁOSIŁ INSUREKCJE.

Równocześnie ogłosił on wyjęcie z pod prawa margrabiego Aleksandra Wielopolskiego i jego syna Zygmunta, z tym, że „każdy ma prawo ich zabić, nie ponosząc odpowiedzialności przed Bogiem i Ojczyzną".

Powstanie rozpoczęło się równocześnie, w nocy z 21 na 22 stycznia we wszystkich częściach kraju.

Z Łodzi wyruszył również liczny zastęp ochotników. Przed wymarszem usunął on orły carskie, którymi „ozdobiony" był gmach ratusza łódzkiego. Wśród powstańców znaleźli się obywatele bez różnicy wyznania. Razem przedzierali się przez lasy katolicy, ewangelicy, żydzi.

Natarcie było tak gwałtowne, że armia rosyjska zaczęła się cofać. Niestety, brak odpowiedniego kierownictwa, które ujęłoby akcję powstańczą w kadry dyscypliny wojskowej, sprawiło, że bohaterski zryw społeczeństwa w roku 1863 nie doprowadził do zamierzonego celu. Powstanie załamało się. Przywódcy, z Trauguttem na czele, znaleźli śmierć na szubienicy na stokach Cytadeli.

Idea niepodległości wzmocniła się jeszcze bardziej. I wybuchła nowym płomieniem w organizacji bojowej PPS, na czele której stał Józef Piłsudski, w Związku Walki Czynnej, w Legionach i POW, które po długich latach spełniły testament ojców i dziadów.

* * *

Niewielu pozostało przy życiu powstańców, którzy przed 75 laty z bronią w ręku chcieli wywalczyć Polskę. Na terenie Łodzi mieszka jeden tylko weteran, porucznik Ignacy Hardy. W związku z dzisiejszą rocznicą, prez. Godlewski wystosował do niego list treści następującej:

„Wielce szanowny panie poruczniku, Mam zaszczyt złożyć panu poruczni kowi z okazji 75. rocznicy powstania styczniowego, w imieniu Zarządu Miejskiego i własnym, serdeczne i szczere życzenia długich jeszcze lat życia i złożyć na Jego ręce skromny podarek w kwocie 100 złotych, w dowód pamięci i czci społeczeństwa, które po wieki żywić będzie hołd dla uczestników walki o Niepodległą Polskę. Proszę przyjąć, panie poruczniku, wyrazy mego głębokiego szacunku i poważania.

Tymczasowy prezydent miasta
Mikołaj Godlewski"

* * *

Program uroczystości w Łodzi jest następujący:

SOBOTA, 22 STYCZNIA:

Godz. 17.30: Zbiórka delegacyj ze sztandarami i wieńcami na starym cmentarzu katolickim przy ul. Ogrodowej.

Godz. 18-ta: Przybycie przedstawicieli władz i oddanie hołdu prochom powstańców: a) zapalenie znicza, b) przemówienie Prezydenta Miasta, c) składanie wieńców, d) śpiewy chóralne z towarzyszeniem orkiestry w wykonaniu Stow. Śpiew. im. Moniuszki.

NIEDZIELA, 23 STYCZNIA:

Godz. 9,30: Przybycie delegacyj, organizacyj i związków na nabożeństwo w katedrze.

Godz. 10: Uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym, celebrowane przez J. E. Ks. Biskupa Dr. Jasińskiego.

Godz. 10.45: Zbiórka pocztów sztandarowych na Placu Wolności i ustawienie się w czworobok frontem do starego ratusza.

Godz. 11,30: Odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wmurowanej w gmach Ratusza przy Placu Wolności nr 1, staraniem Związku Ochotników Wojennych Wojsk Polskich.

Godz. 18: Uroczyste publiczne posiedzenie naukowe Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Posiedzenie to odbędzie się w sali obrad Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej nr 16 z następującym porządkiem: 1) Zagajenie. 2) Odczytanie odezwy Rządu Narodowego z dnia 15 grudnia 1863 roku. 3) Prelekcja Zygmunta Lorentza p. t. „Rok 1863 w dziejach Polski i Europy". 4) Prelekcja Ludwika Waszkiewicza p. t. „Bitwy pod Cyrusową Wolą i Dalikowem (Wrzesień 1863 roku w okolicach Łodzi)".

Zatory lodowe na Warcie i Pilicy

Niebezpieczeństwo powodzi na terenie wojew. łódzkiego

Wczoraj na Warcie rozpoczął się spływ lodu, który zwiększył niebezpieczeństwo powodzi. Kry lodowe uszkodziły już jeden most we wsi Burzenin. Na rzece w tym miejscu potworzyły się zatory. O ile kra nie będzie mogła spłynąć swobodnie, spiętrzone masy wód runąć mogą na brzeg.

Również na drodze z Sieradza do Zduńskiej Woli na Warcie utworzył się duży zator lodowy. Najpoważniejsza sytuacja jest jednak przy moście w Biskupicach, gdzie kra lodowa podniosła się, wskutek zatoru, na wysokość dwóch metrów.

Na wszystkich zagrożonych punktach ustawiono posterunki alarmowe, które przystąpiły do rozsadzania, przy pomocy dynamitu, zatorów lodowych.

Nie tylko na Warcie, ale również na Pilicy, w dolnym biegu pod Tomaszowem, w kilku punktach utworzyły się zatory z kry lodowej. Największy utworzył się na drodze z Sulejowa do Opoczna.

O ile zatory zostaną usunięte, niebezpieczeństwo powodzi będzie zażegnane.

Dr. LUDWIK ROSENBERG
ordynuje w zimie
w Krynicy
Willa „Biały Orzeł"

Nowa ordynacja wyborcza

do rad miejskich będzie w dniach najbliższych uchwalona przez radę ministrów i wniesiona do sejmu. — Łódź będzie miała 80-ciu radnych

Zapowiedź zmiany ordynacji wyborczej do rady miejskiej wywołała duże zainteresowanie w Łodzi. Projektowane zmiany bowiem zadecydują o obliczu przyszłej rady. Po za czynnikiem politycznym, który wejdzie do rady drogą wyborów bezpośrednich, wprowadzony zostanie również, drogą wyborów pośrednich, **czynnik gospodarczy,** który spełniać będzie jakgdyby rolę **stabilizatora** wśród zwalczających się grup politycznych. A ponieważ grupa radnych, która wejdzie do rady drogą wyborów pośrednich, nie będzie złączona we wspólnej frakcji i radni ci będą mieli indywidualną niezależność, **głosowanie w różnych sprawach będzie** zawsze pełne niespodzianek.

Projekt ordynacji wyborczej już w przyszłym tygodniu znajdzie się na **posiedzeniu rady ministrów,** a stamtąd bezpośrednio przesłany zostanie do sejmu. W chwili obecnej uzgadniane są w ministerstwie spraw wewnętrznych jeszcze niektóre szczegóły.

Jak się w dalszym ciągu dowiadujemy, liczba radnych powiększona będzie we wszystkich sześciu miastach wojewódzkich. W Łodzi radnych ma być 80-ciu, a nie, jak dotychczas 72.

Nie jest jeszcze ustalone, jaka liczba radnych wybierana będzie w głosowaniu pięcioprzymiotnikowym, a jaką drogą pośrednią, przez organizacje gospodarcze i zawodowe. Istnieją w tej mierze — dwa projekty: **jeden proponuje podział radnych: na dwie trzecie i jedną trzecią,** drugi — na **trzy czwarte i jedną czwartą.** Ten szczegół uzgodniony będzie w najbliższych dniach. Najprawdopodobniej, jak nas informują, w głosowaniu bezpośrednim wybierać się będzie **trzy czwarte radnych,** w tym wypadku— 60, zaś w wyborach pośrednich — jedną czwartą t.j. 20. Za tym przemawia ten szczegół, iż będzie pewna liczba wyborców, która będzie miała dwukrotnie prawo głosu, raz bezpośrednio, a raz w swojej organizacji gospodarczej czy zawodowej.

Jeśli chodzi o organizacje, które będą miały prawo wybierać radnych, ustalono je następująco: **izba przemysłowo-handlowa, izba rzemieślnicza, izba lekarska, izba adwokacka, izba notarialna** i stowarzyszenia właścicieli nieruchomości **oraz związki zawodowe pracowników umysłowych i robotników, o ile działają na podstawie przepisów o związkach i stowarzyszeniach i są zarejestrowane w inspektoracie pracy.** Ilość mandatów dla każdej z organizacji ustali ministerstwo spraw wewnętrznych.

* * *

W chwili obecnej tylko w trzech miastach wydzielonych — w Warszawie, Łodzi i Poznaniu — nie ma stałego samorządu. O ile terminy wyborów dla Warszawy i Łodzi pozwalają na oczekiwanie uchwalenia nowej ordynacji wyborczej bardzo ciekawy wypadek jest z Poznaniem. Według dotychczasowej ustawy samorządowej, **wybory do rady miejskiej w Poznaniu muszą być rozpisane najpóźniej 25 b.m.** Ciekawe wobec tego, w jaki sposób termin ten pogodzony będzie z projektem zmiany ordynacji. Wyjaśnienie nastąpi już za kilka dni, (s)

Pełna tabela wygranych

14-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 40 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 148648.
10,000 zł. — 177041.
5,000 zł. — 32359, 148648, 156963.
2,000 zł. — 4303, 10434, 24076, 30916, 40505, 43724, 53643, 56869, 59038, 53043, 74599, 75683, 81216, 82109, 101025,
1,000 zł. — 1797, 12440, 3555, 19243, 181911, 191459.
100670, 138225, 158495, 160072, 181366, 17531, 24625, 52776, 55923, 66205, 66353, 88804, 97406, 99936, 129899, 131956, 144659, 146554, 152207, 156965, 160920, 171324; 171536, 188263, 194816, 193273. 90780.

Po zł. 200.

555 76 87 666 747 876 946 1029 41 103 243 58 670 793 863 2097 335 616 740 8 997 3113 291 340 609 732 86 941 4035 199 378 94 415 59 948 866 5167 94 200 564 612 57 765 802 91 903 6073 217 448 80 568 900 7163 234 641 8003 632 54 108 221 83 349 468 579 663 712 829 9023 120 63 242 312 448 683 943 80 96

10004 188 131 11331 4 80 447 837 72 643 886 918 20 57 12129 299 13075 96 165 229 706 865 14090 170 227 70 474 85 530 715 868 75 15237 42 314 34 786 972 16088 243 90 425 534 629 45 701 34 843 53 17140 307 552 6 623 862 925 18012 134 267 95 318 407 673 84 715 831 931 19013 44 121 38 239 410 541 601 40 786 813 939.

20035 157 72 315 37 452 636 86 760 951 21013 90 749 844 78 906 13 22226 42 53 88 324 45 93 931 23253 417 564 715 16 953 24012 309 94 501 9 762 25181 340 422 504 747 26139 71 322 629 74 80 2 27049 172 86 389 533 696 712 836 28050 191 255 309 451 504 652 770 29107 305 898 941 66.

30070 633 753 88 831 956 31083 184 237 77 358 86 896 999 32112 72 80 221 491 677 831 43 33033 168 476 531 36 612 14 722 916 37 34015 161 221 350 3 636 722 955 35046 131 69 341 912 36196 350 571 95 668 891 912 37174 290 316 71 445 565 625 72 751 63 92 825 38009 43 265 72 337 586 668 791 852 3 939 71 39041 114 277 337 90 414 806 916.

40276 622 68 708 922 37 41042 92 227 319 42004 481 533 670 776 988 43082 228 440 63 86 731 896 963 44262 391 422 9 514 62 741 4 97 45185 222 317 70 525 883 46121 713 960 47092 387 618 70 145 921 3 33 77 86 48167 414 19 53 530 702 849 903 49207 353 494 566 628 92.

50142 69 87 223 524 29 79 664 164 858 51135 338 406 530 945 98 52009 103 32 562 781 810 92 53036 67 181 342 85 531 655 61 814 51 54218 553 96 701 954 55078 225 327 435 518 661 821 56025 93 257 318 89 571 671 73 762 883 914 57086 95 182 251 348 428 35 681 724 58172 5 239 365 432 416 21 871 921 59011 300 421 71 535 632 783 874

60128 89 331 71 95 61014 304 615 71 834 45 62218 337 510 26 836 63093 373 459 509 61 869 70 959 64194 345 527 71 750 904 65055 403 50 671 92 66014 35 188 355 857 939 48 67059 368 564 647 78 730 52 98 68042 238 300 630 827 982 69011 253 66 355 98 547 55 613 871 97 963

70023 35 101 73 655 721 55 931 837 71118 32 549 653 63 799 857 901 74 72073 215 465 591 722 59 912 48 73230 442 683 730 985 74411 552 639 60 778 923 75251 315 63 434 41 782 98 801 24 907 76171 81 213 343 435 560 813 69 77031 110 243 537 673 766 846 78129 370 656 700 908 20 79048 76 85 146 232 440 526 882

80144 69 203 463 779 846 954 81124 533 95 737 875 993 82045 66 109 45 74 233 443 78 599 788 867 79 83395 84082 132 261 553 718 84 900 54 5 85006 3 2234 406 514 662 87 978 86099 149 287 301 9 79 434 40 780 834 40 903 87269 485 87 511 675 988 88005 16 18 63 291 389 411 21 711 859 86 97 89233 633 721 841 970

90569 695 829 91 91531 53 877 967 92163 236 341 4 22521 35 686 98 722 8 93210 61 77 490 642 98 912 94057 108 368 9 439 560 614 57 843 82 935 95209 81 333 70 465 78 94 556 68 648 728 96076 132 291 333 81 500 675 786 7 826 67 939 97038 327 34 419 503 661 731 933 98006 149 263 326 430 500 36 778 865 99173 272 90 304 752 875 944.

100074 95 294 751 72 824 7 82 937 101017 373 478 589 613 886 102233 40 304 487 94 590 727 877 103452 568 676 918 67 104019 214 341 59 473 97 582 879 915 105015 25 70 274 409 32 504 609 764 5 861 106036 74 175 445 545 765 820 107094 390 443 517 23 8 721 2 845 108083 201 477 683 91 822 70 972 94 109173 248 510 33 612 835 929

110013 42 52 78 236 326 83 400 62 521 750 915 111064 157 95 242 80 319 426 45 714 865 112078 82 94 255 326 527 660 709 892 911 113152 480 525 654 798 874 80 114030 65 165 331 69 518 758 811 935 115260 587 624 75 714 92 996 116048 298 352 606 709 72 117680 762 118120 200 71 98 318 77 414 35 38 84 528 119168 210 48 75 529 663 734 980

120060 104 207 302 542 91 618 726 121047 111 69 280 512 622 945 122361 73 402 510 123270 322 507 9 683 735 827 124182 474 524 48 682 7 729 61 805 66 934 125035 65 290 339 472 619 998 9 126194 280 340 511 83 705 818 992 127111 276 822 486 603 26 808 964 128008 293 395 540 764 919 24 50 129006 140 93 393 899 975 90

130199 614 26 714 131064 94 182 4 226 518 764 932 132015 74 326 593 807 75 919 133017 273 334 8 771 815 903 73 134058 228 30 828 135103 453 555 66 76 696 779 825 136002 248 966 137011 44 237 306 47 8 455 506 606 813 138124 412 13 91 512 95 660 752 7 938 139017 183 229 582 635 711 73

140091 303 86 707 813 141041 281 542 97 637 730 975 96 142183 252 526 143203 415 540 88 997 144004 31 173 256 628 738 893 941 145043 241 84 431 98 531 52 146193 381 459 509 14 614 147086 186 246 335 489 785 935 148062 81 237 93 339 463 558 603 776 94 149017 115 350 623 887 990

150017 170 1 279 448 586 702 44 809 151024 25 186 550 794 806 152034 65 158 219 37 75 369 553 96 838 153070 88 138 307 47 98 400 47 651 96 803 999 154085 266 358 66 426 59 94 558 684 250 155093 101 27 86 207 357 73 547 717 91 805

ZAWSZE I WSZĘDZIE PAMIĘTAJ że szczęście sprzyja kolekturze
KAFTALA
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 54.

156055 70 191 272 395 817 891 905 68 157234 342 441 80 666 961 158033 89 495 827 129036 201 491 532 616 813 54 920

160081 211 333 459 662 8 161246 389 697 793 162050 5 186 240 76 373 880 919 163095 178 233 628 794 852 164427 502 39 664 719 801 925 165018 113 240 391 450 580 611 715 879 166012 46 137 394 428 60 67 91 636 95 833 81 167211 45 509 24 608 957 168032 40 152 87 271 396 493 551 90 662 872 169009 85 345 423 38 63 772 821 51 952

170186 91 569 677 907 171006 27 250 325 470 536 749 78 873 172131 41 578 96 97 627 38 99 800 28 32 173082 100 38 78 244 72 404 542 691 752 900 8 174008 18 274 374 6 400 31 517 718 175044 138 285 396 791 920 176353 64 435 64 974 177000 86 254 600 18 59 822 45 50 179026 213 92 632 829 179266 384 531 47 69 678 703 834

180277 488 745 912 181199 218 63 397 614 710 24 36 42 976 182183 643 901 183209 409 693 773 829 902 184041 403 828 929 34 185009 10 154 305 415 515 741 186006 203 49 92 318 60 449 523 62 97 698 187107 252 588 861 915 188254 303 749 825 32 66 71 713 966 189017 33 5 262 456 506 653 988

190018 181 83 259 65 302 451 7 632 972 191114 307 518 650 710 997 192081 233 51 353 676 722 852 193111 613 194024 104 332 600 60 89 744 76

DRUGIE CIĄGNIENIE.

20,000 zł. — 136094,
30,000 zł. — 193389.
15,000 zł. — 59364.
10,000 zł. — 88879,
5,000 zł. — 20965, 90887, 99856, 140952.

2,000 zł. — 6615, 16672, 29430, 33588, 44648, 56200, 67491, 70617, 76184. 80729, 98947, 111937, 127354, 144816, 148352, 185810, 189327.

1,000 zł. — 405, 875, 3045, 12570, 30137, 34680, 36226, 42342, 57754, 58308, 62245, 72254, 85470, 91389, 94132, 112394 116959, 118090, 144122, 144489, 158823, 169199, 172306, 174073, 178538, 178782, 188439, 194849.

Po 200 zł.

288 452 75 589 949 1030 537 44 994 2205 463 83 671 796 3224 568 83 783 4019 162 83 274 424 541 54 743 5379 470 684 6041 43 373 756 917 52 80 7154 501 669 725 814 44 8264 401 46 91 9113 343

10052 113 520 98 209 11123 282 822 40 12159 77 309 407 876 98 13280 14574 827 917 54 15183 922 27 16018 178 328 472 17014 21 487 704 18508 801 19023 94 123 329 617 734 958.

20394 692 874 21647 22501 899 940 23061 187 306 698 748 66 24035 145 438 613 846 927 25021 221 73 431 646 26059 421 559 984 27418 689 756 827 28107 324 47 56 94 408 509 29344 590 784 968 88.

30263 523 89 31214 469 541 697 871 918 32055 646 726 33520 786 34115 331 35571 695 36041 231 450 587 37664 842 38020 156 677 87 891 972 39211 333 85 502 710 55 94.

40754 41424 754 962 42132 384 654 836 37 51 87 43092 533 616 729 868 44245 407 89 892 45054 385 561 46035 95 120 500 892 47118 52 648 733 801 29 48179 412 35 683 706 49146 340 535 80 608 79 729.

50106 58 381 548 98 926 51277 568 968 81 52095 197 241 332 52 498 651 704 899 53156 454 54045 229 47 340 74 95 952 55007 292 94 499 56035 260 761 72 990 57345 418 24 695 712 58353 466 714 846 920 84 59035 111 252 89 428 34 77 616 709 961.

60313 409 624 736 61026 80 81 155 236 362 876 986 62095 295 465 774 63486 620 752 97 917 82 64537 65091 427 685 857 74 85 66047 312 649 733 40 905 67429 68225 764 951 69031 139 288 464 526 700 806.

70115 215 409 530 88 71693 72010 321 600 810 99 943 73031 47 193 246 82 320 475 712 37 74145 733 853 932 99 75025 119 76061 167 90 591 936 77187 352 439 577 687 767 865 944 78468 79417 562 80 778.

80601 859 81043 330 541 69 606 82236 335 442 996 83661 84271 317 44 481 700 10 17 56 883 85191 257 313 29 669 818 965 81 86092 177 281 570 681 700 862 87256 90 370 88335 69 490 514 625 947 89017 34 241 98 418.

90661 80 726 95 932 91075 99 122 312 92215 364 69 80 445 719 93103 366 651 904 94016 275 429 95007 208 605 761 893 96077 475 538 735 802 97179 402 734 98022 74 166 657 726 969 99174 65 563.

100267 375 101343 456 751 897 102026 200 46 661 753 936 103178 328 87 410 552 748 104051 341 484 512 105180 386 620 106015 23 185 319 789 987 107059 95 482 502 634 108132 378 436 658 906 89 109424 88 603 866 938.

110201 411 16 883 111167 269 440 98 507 716 912 57 112034 234 49 98 998 113002 45 84 713 989 114011 91 187 942 67 115233 61 70 626 116004 81 173 320 404 971 117034 238 394 476 525 617 118016 374 649 912 119191 98 632 846 924.

120427 871 920 121087 611 867 979 122462 554 650 70 783 123073 86 275 753 801 6 51 124109 607 792 941 125334 414 54 777 953 126471 128012 250 495 521 129760.

130005 34 171 459 62 131309 601 73 86 721 73 834 132226 462 890 133314 873 134046 741 811 135161 449 668 136236 491 941 137267 138152 342 523 873 974 139013 295 356 449 611 14.

140036 37 273 410 85 738 810 96 141221 600 965 142064 92 318 22 865 143075 518 21 67 752 966 144951 145213 63 397 419 691 806 146106 47 217 66 98 472 147118 79 369 759 148290 406 149155 57 272 454 59 880.

150274 99 302 13 20 409 517 676 792 894 151313 64 587 627 994 152920 153022 69 317 493 567 875 960 67 154147 397 409 637 710 912 86 155708 922 156359 157359 447 83 803 158087 431 668 705 159202 62 328 623 742 97.

160073 707 801 161409 834 162313 405 960 164011 373 405 30 647 902 165664 799 972 166010 102 34 78 500 632 792 978 167170 202 168022 597 782 853 169557.

171111 25 758 976 172225 333 552 722 173002 86 472 845 174134 950 175240 312 439 573 606 709 85 176132 443 607 177469 526 63 82 897 178228 179020 42 80 376 87.

180016 148 290 988 181102 302 444 650 744 964 182144 328 622 53 56 183254 736 912 184265 373 488 553 646 75 742 88 185172 334 496 501 21 78 744 52 850 53 186303 187260 560 623 859 188182 280 528 786 189273 657.

190012 342 55 549 191079 604 74 89 192155 481 193090 167 504 194062 767 998.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

PO 200 ZŁ.

159 405 1152 612 771 2045 82 417 3712 4760 971 5013 104 38 782 920 6284 337 750 836 7006 277 301 82 628 783 8184 281 89 600 41 773 854 9033 520 697 807.

10029 127 92 207 388 450 516 705 41 914 76 11123 258 569 789 12908 13562 837 14350 463 526 791 842 15044 737 993 16080 261 379 549 689 751 824 18100 271 835 19222 322.

20376 406 18 50 66 524 643 963 22291 525 32 695 23121 28 581 24182 345 73 83 452 643 807 903 25310 760 810 26238 428 98 528 27260 683 912 28167 207 321 993 29577 875 932.

30677 783 31079 853 32044 68 258 497 538 657 33063 546 740 985 34230 82 386 432 749 984 35338 439 36642 808 89 37090 378 89 615 705 844 38153 248 615 39183 92.

41799 842 42291 493 43291 326 44292 566 715 45267 46126 353 765 73 47456 857 906 48038 236 340 480 564 848 49572.

50208 42 512 32 998 51185 237 342 538 734 52393 454 728 911 54271 74 312 488 657 748 823 941 55042 610 39 959 56113 39 268 963 57111 58138 251 75 81 316 75 805 59006 67 260 664.

60131 200 463 725 924 61028 306 86 482 645 711 829 62338 63193 396 516 64115 444 735 811 65213 304 536 670 761 815 66040 504 646 60 801 51 55 67325 68092 272 420 658 69038 178 219 334 88 951.

70165 210 405 71342 44 88 677 717 935 67 73 72927 73081 99 168 323 495 726 998 74010 481 758 75765 851 957 77 76500 938 62 77510 06 78787 825 79508 862.

80405 539 718 839 61 81060 191 94 281 427 58 580 605 734 989 82331 51 677 931 83008 65 294 373 518 84229 35 432 44 551 620 911 95 85332 573 869 86117 403 812 87573 920 92 88477 913 89524

90173 289 484 502 834 91015 411 941 92278 399 504 634 867 93255 484 509 83 644 74 994 94257 349 561 646 52 797 96768 884 97284 621 847 62 98173 415 576 684 996 99170 266 329 595 886

100392 547 665 736 101468 502 102421 957 103038 65 284 358 86 518 30 104081 502 842 105787 856 934 106250 367 430 700 3 45 857 107017 416 889 108100 22 288 496 748 72 109279 407 92 543

110183 342 592 628 111150 343 816 34 95 112155 70 397 738 113016 341 504 868 76 114554 97 817 907 69 115052 116057 443 528 882 117101 46 306 35 99 605 875 118346 637 717 820 119577 762

120391 455 708 121734 122196 571 123219 64 384 660 829 124207 405 29 125343 656 725 855 126017 48 282 707 55 823 972 76 127131 93 95 574 674 743 881 128094 516 73 826 89 967 129388 560 932 35

130004 69 349 64 796 131146 251 132268 872 133100 243 483 134793 805 135376 641 136219 588 618 824 30 137688 138066 255 79 323 578 670 93 139079 423 555 826 901

140120 131110 98 510 626 956 142142 48 882 143001 53 63 65 149 406 612 778 144014 131 343 770 815 145477 146161 83 259 310 628 54 894 95 147295 712 954 83 148218 393 447 704 88 149198 233

150612 770 868 151408 762 152216 676 153085 834 37 154166 333 897 155077 233 346 529 697 156197 322 648 844 157550 904 19 158022 214 502 653 159052 385 593 825

160023 75 78 169 254 774 161087 160 461 97 640 45 917 34 163352 501 604 900 164262 449 88 165291 439 46 589 166127 50 482 622 767 167296 516 57 696 938 168487 96 989 169019 90 209 57 958

170108 30 309 41 171209 490 172307 547 707 54 173122 455 565 605 765 174283 95 350 64 858 175197 216 917 176068 77 401 695 177154 292 677 79 704 929 178006 9 116 217 311 179025 637 764 838.

180049 543 681 90 181159 844 182034 183826 184029 469 520 861 90 965 185135 554 810 40 63 186390 600 53 187034 506 766 944 188016 183 247 654 189338 987.

190042 117 623 711 98 888 191050 171 309 63 687 929 192406 9 569 784 193069 309 886 88 194349.

Niezwykła afera dwuch Brokmanów

Ojciec i syn oskarżeni są o kradzież, oszustwo i wyłudzenie.— Sąd skazał każdego na rok więzienia

Przed sądem grodzkim toczyła się onegdaj i wczoraj niezwykła sprawa, w której jako oskarżony odpowiadał 58-letni Moszek Brokman, już karany, oraz jego syn, 27-letni Szulim. **Syn odpowiada za kradzież weksla, wyłudzenie maszyny do wyrobu swetrów i aferę matrymonialną, ojciec za pomocnictwo.**

Poszkodowaną w tej niezwykłej sprawie jest licząca dziś lat 21 **Jenta Man.** Młody Brokman przyrzekł poszkodowanej przed pięciu laty, że się z nią ożeni, wyłudził od niej maszynę do fabrykacji swetrów i 250 złotych w gotówce. Gdy w maju r. ub. zaproszony został czcigodny papa ze synkiem do Manów — wykraść mieli z szafy weksle na 200 złotych.

Kradzież odbyła się w toku pertraktacyj już o sam ślub i jego termin. Podsądni skarzystali z chwili, gdy pozostawiono ich w pokoju samych i przez tę jedną chwilę nie próżnowali. Ślub miał się odbyć dnia 13 maja. W przeddzień młoda kobieta przybyła do mieszkania oblubieńca i została przez przyszłego teścia poczęstowana herbatką. **Manówna twierdzi, że Brokmanowa — zamiast cukru wsypała jej do szklanki jakiegoś proszku. Twierdzi dalej, że po wypiciu herbaty poczuła się źle, i że właśnie wskutek zażycia w herbacie tego proszku — zasłabła podczas samego ślubu tak ciężko, że ceremonia została przerwana i młody Brokman w ostatniej chwili nie został mężem swej już od kilku lat narzeczonej.**

Rodzice Manówny wytoczyli przeciwko Brokmanowej skargę **o usiłowanie zatrucia,** ale dochodzenie zostało umorzone z braku dowodów winy, tym bardziej, że cała rodzina Brokmanów odpierała zarzuty panny młodej, motywując **jej zasłabnięcie podczas ślubu — jej brzemiennością.**

Istotnie przed kilku tygodniami przyszło na świat dziecko. Manówna twierdzi, że ojcem dziecka jest młody Brokman i że właśnie od chwili, gdy z nią nawiązał stosunek, począł od niej domagać się pieniędzy i poprostu wymusił na niej ową maszynę. Oskarżony jednak wypiera się ojcostwa.

Rozprawie przewodniczył sędzia Kozerski.

Na rozprawę powołano aż 40 świadków. Oskarżonych bronili adw. Lilker i Szerman. W imieniu poszkodowanej występowała adw. Pływacka.

Sąd ogłosił wyrok, na mocy którego **ojca i syna skazał po roku więzienia.**

Za uwiedzenie Manówny będzie Brokman—młodszy odpowiadał oddzielnie. (l

Szkoła polska na obczyźnie to twierdza polskości

Ostatni etap
wyborów do Tow. Kredytowego

Jutro odbędą się **wybory pełnomocników do Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi** w III okręgu, obejmującym zachodni odcinek miasta.

Na terenie tego okręgu jest **396 uprawnionych**, którzy za kartami wstępu mogą wziąść udział w zebraniu wyborczym jakie zwołane jest na **godzinę 16-tą w sali Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi przy ul. Pomorskiej 21.**

Upoważnieni wybierają **30 pełnomocników i 10 zastępców.** Wybory rozpoczną się o 16-ej, kończą się z chwilą, gdy wszyscy obecni na zgromadzeniu oddadzą swe głosy.

W dwa tygodnie później, t.j. **6 lutego r. b.** zwołane zostanie **walne zebranie pełnomocników**, którzy wybiorą komitet zarządzający Tow. Kredytowego m. Łodzi w składzie 9 osób.

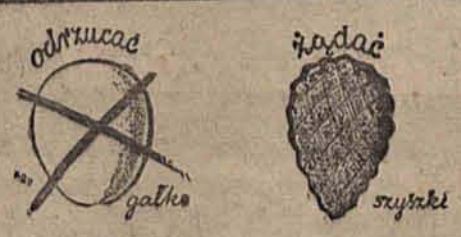

Szyszki **NOVOPIN** dodane do kąpieli wzmacniają mięśnie, orzeźwiają ciało. Prosimy zwracać uwagę na kształt szyszek **NOVOPIN**, które wyglądają, jak naturalne szyszki sosnowe.

Echa upadłości Banku Handlowego w Łodzi

Grupa akcjonariuszy domaga się unieważnienia przez sąd uchwał walnych zgromadzeń o likwidacji banku. — Skarga do prokuratora

W wydziale handlowym sądu okręgowego w Łodzi toczyła się wczoraj wysoce interesująca sprawa, jedna z ośmiu, wytoczonych przez grupę wierzycieli b. Banku Handlowego w Łodzi, przeciwko władzom tego banku. Tłem tych wszystkich skarg i spraw są dzieje **Banku Handlowego od roku 1930,** przyczyny, które spowodowały upadłość banku i posunięcia zarządu i dyrekcji od czasu upadłości do likwidacji tej instytucji.

W roku 1930 dokonano **zuchwałego włamania do Banku Handlowego.** Stało się to w biały dzień, w niedzielę. Mimo dnia świątecznego, pracowali, wykonywując jakąś pilną robotę **wicedyrektor i kasjer banku.** Włamywacze otworzyli kasę, obezwładnili i skrępowali obydwu urzędników, zamknęli ich w kasie i zbiegli, **zabierając z sobą woźnego, 19-letniego Junga.**

W kilka godzin później dopiero stwierdzono włamanie. Z zamkniętej kasy wydobyto obu nieprzytomnych urzędników Gdyby pozostali w niej jeszcze krótki czas, udusiliby się z braku powietrza. **Łupem złoczyńców padło, jak wówczas informowała dyrekcja, około 70.000 zł.**

Jak się jednak później okazało, straty były znacznie większe. **Wynosiły one około 1.700.000 zł. i to zaważyło w dużej mierze na trudnościach finansowych, w jakich znalazła się ta poważna instytucja.** W kilka miesięcy później nastąpił krach i ogłoszona została upadłość. Bank istniał jeszcze przez kilka lat, aż do likwidacji i obecnie instytucja ta **znajduje się jeszcze w stanie likwidacji.**

W międzyczasie wyszły na jaw sensacyjne szczegóły. Odbyła się rozprawa karna urzędnika do specjalnych poruczeń, Kocyka ,który **został oskarżony o sprzeniewierzenie.** Kocyk tłumaczył się, że wydał otrzymane pieniądze rzekomo z polecenia władz banku i że oskarżenie go o nadużycia miało na celu **zamaskowanie niedoboru bankowego.** Komisja, która przeprowadziła rewizję ksiąg doszła do wniosku, że w księgowości banku były niedokładności. W wyniku tego prokuratura wszczęła dochodzenie przeciwko b. członkom zarządu banku, ale **dochodzenie to zostało po pewnym czasie umorzone.**

Zdawało się, że sprawa została ostatecznie zlikwidowana. W ciągu ostatnich lat odbyło się kilka walnych zgromadzeń akcjonariuszy, na których uchwalono likwidację banku. Obecnie **grupa akcjonariuszy, składająca się z 10 osób, złożyła do sądu osiem skarg, domagając się unieważnienia wszystkich uchwał walnych zgromadzeń, jako narażających akcjonariuszy na straty.**

Jak wynika ze skarg, władze Banku Handlowego, przystępując do likwidacji, wypuściły **nowe akcje dla wierzycieli.** Na podstawie tych akcyj miał być dokonany podział majątku, po likwidacji banku. **Część wierzycieli pochodziła z Anglii, to też akcje miały być przekazane do Anglii.**

Tymczasem jak twierdzą powodowie, na walnym zgromadzeniu, które postanowiło likwidację instytucji, **akcje angielskie znalazły się w rękach b. członków rady i zarządu banku oraz ich rodzin.** Istnieje przypuszczenie, że akcje te nie zostały wysłane zagranicę, **wskutek ograniczeń dewizowych,** i obecnie władze banku jakoby skorzystały z tego, **by zaprezentować je na walnym zgromadzeniu i uzyskać większość.**

W skardze swej grupa akcjonariuszy twierdzi, że **władze banku rozmyślnie uchwaliły likwidację, a obecnie wyzbywają się nieruchomości banku, by ją przyśpieszyć.**

Wobec tego powodowie zażądali, **aby sąd handl. anulował wszystkie uchwały walnych zgromadzeń, jako nielegalne i przywrócił stan z przed 1930 r. Osiem skarg domaga się uchylenia postanowień walnych zebrań z lat 1930, 31, 32, 33, 34, 35, 36 i37. Ostatnie walne zgromadzenie odbyło się w dniu 20 marca 1937 roku i na tym to zgromadzeniu, według twierdzenia powodów, b. członkowie władz banku legitymować się mieli akcjami, będącymi własnością angielskich wierzycieli.**

Na wczorajszej rozprawie, której przewodniczył sędzia Superson, miano rozpatrywać skargę, dotyczącą **walnego zgromadzenia z 1934 roku i z 1937 roku.** Adw. Rutkowski, pełnomocnik grupy skarżących, wypowiedział się przeciwko takiemu biegowi sprawy, wskazując, że **wszystkie uchwały walnych zgromadzeń łączą się logicznie z sobą i dają pełny obraz poczynań, które były dokonywane, i z tych względów prosił on o rozpatrywanie wszystkich skarg kolejno.** Wobec powyższego sąd odroczył sprawę do dnia 11 lutego r. b. z tym, że wszystkie skargi rozpatrywane będą kolejno, według terminów odbywania walnych zgromadzeń.

Jak się dowiadujemy, niezależnie od tych procesów handlowych, pełnomocnik grupy akcjonariuszy **skierował skargę do prokuratora przeciwko b. członkom władz, mianowicie spadkobiercom ś. p .dr. Biedermana, spadkobiercom ś. p. Gerlicza, Ossera, Endera i innym, czyniąc ich odpowiedzialnymi za posunięcia dokonywane przez bank na niekorzyść wierzycieli.**

Prokurator skargę przyjął, udzielając dodatkowego terminu dla złożenia wyjaśnień i dowodów.

Sprawa ta wzbudziła w Łodzi duże zainteresowanie. (ig).

Walka o lepsze warunki pracy

Strajk w zakładach Haeblera.—Warunki pracy chałupników.—Zatargi w fabrykach łódzkich

Strajk okupacyjny w fabryce Haeblera przy ul. Dąbrowskiej 23-25 trwa w dalszym ciągu. Wynikł on, jak już donosiliśmy, **wskutek zapowiedzianej przez dyrekcję obniżki płac wobec wprowadzenia lepszego surowca do przędzenia.**

Wczoraj przed południem interweniował inspektor pracy inż. Feferman, usiłując nakłonić obie strony do porozumienia. Dyrekcja fabryki odmówiła jednak kategorycznie udziału w konferencji, do czasu, póki robotnicy nie przerwą okupacji fabryki. W godzinach popołudniowych interweniowała w dyrekcji **delegacja klasowego związku włókniarzy, spotkała się jednak z taką samą odpowiedzią.**

Dziś podjęte będą dalsze próby likwidacji strajku.

★

Jak się dowiadujemy, w pierwszych dniach lutego **przybędzie do Łodzi i Brzezin specjalna komisja ministerstwa opieki społecznej, celem zapoznania się z warunkami pracy chałupników tkackich i krawieckich.** Przyjazd komisji pozostaje w związku z opracowywaniem specjalnej ustawy o pracy chałupniczej.

★

Związek zawodowy robotników jedwabników postanowił wystosować raz jeszcze memoriał do ministerstwa opieki społecznej, prosząc **o nadanie prawa powszechności zawartemu ostatnio układowi zbiorowemu.** Związek podkreślił w swym memoriale, że chodzi głównie o unormowanie warunków pracy i płac na prowincji, ponieważ w samej Łodzi, mimo, że nie wszystkie organizacje przemysłowe podpisały układ — we wszystkich fabrykach zastosowano się do warunków umowy.

★

Donosiliśmy już o zatargu, jaki wynikł w zakładach przemysłowych **Schweikerta** przy ul. Wólczańskiej 227 z powodu **wydalenia kilku delegatów fabrycznych.** W wyniku interwencji inspektora pracy dyrekcja wyraziła zgodę na odbycie konferencji, która wyznaczona została na dzień dzisiejszy.

★

Donosiliśmy wczoraj o wyznaczeniu pierwszej konferencji w sprawie **nowego układu zbiorowego dla robotników-kotoniarzy na dzień 27 b. m.** Równocześnie jednak wypowiedzieli **umowę tak** że robotnicy w przemyśle pończoszniczym zatrudnieni przy okrągłych maszynach. Pierwsza konferencja z nimi wyznaczona została na dzień 28 b. m.

★

W siedzibie związkowej przy ulicy Południowej 8 odbyło się wczoraj **walne zebranie pracowników fryzjerskich,** na którym omawiano sprawę akcji o umowę zbiorową. Jako główny postulat do umowy wysunięto sprawę płac. Dotychczas pracownicy otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50 proc. wpływów. Obecnie zażądali oni zryczałtowania zarobków bądź całkowicie, bądź częściowo. (i)

Matki, które opuściły swe dzieci,

zostały skazane na karę aresztu z zawieszeniem wykonania kary

Przed sądem okręgowym w dwuch kolejnych sprawach odpowiadały **dwie matki za podrzucenie dzieci.**

Marjanna Fryczak, zamieszkała dawniej przy ul. Napiórkowskiego 156, odpowiadała **za porzucenie, a ściślej za opuszczenie swych trojga dzieci.**

Mąż oskarżonej był bez pracy podobnie jak i ona. Mieszkanie było od dawna nie opłacone, gospodarz uzyskał eksmisję i wyznaczona była licytacja mebli. Gdy mąż część rzeczy przed licytacją wyniósł i został za to skazany na areszt **— nieszczęśliwa Fryczakowa pozostała z trojgiem dzieci w pustym mieszkaniu, bez środków do życia i z przeświadczeniem, że lada dzień będzie musiała się z tego mieszkania również wynieść.**

Nie wiedząc co począć — Fryczakowa wręczyła gospodarzowi klucz, oświadczyła mu, że opuszcza mieszkanie dobrowolnie i **że dzieci już umieściła u ludzi.**

Okazało się jednak, że podsądna **pozostawiła w pustym mieszkaniu, zamykając je na klucz, całą swą trójkę potomstwa w wieku 5, 8 i 11 lat.** Dziećmi zajęło się miasto. Oskarżona została odnaleziona po pewnym dopiero czasie.

Fryczakowa opowiedziała te swe smutne dzieje wczoraj przed sądem i została skazana **na miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania kary.**

***

Marianna Michałowska podrzuciła w klatce schodowej domu przy ul. Masarskiej **swe niemowlę, przy którym na kartce było podane, że podrzutek nazywa się Zygmunt, jest ochrzczony i że matka prosi o litość znalazców.** Kartka była pisana ręką Ireny Kaźmierczakowej która została również pociągnięta do odpowiedzialności karnej.

Michałowska wyjaśniła, **że** — opuszczona już od dawna przez męża, nie miała środków na wychowanie dziecka. Autorka kartki wyjaśniła, że **spełniła tylko życzenie Michałowskiej, nie wiedząc dokładnie o co jej chodzi.**

Sąd skazał Michałowską na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem, a Kaźmierczakównę uniewinnił. (i)

55 tysięcy dożywianych dzieci

w województwie łódzkim w miesiącu styczniu

Dowiadujemy się z Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży że ogólna ilość dzieci, dożywianych na terenie Województwa Łódzkiego wynosi na dzień 15 stycznia br. niespełna 55 tysięcy dzieci. Z liczby tej na Łódź przypada 26 tysięcy.

Dzieci dożywiane są w szkołach, przedszkolach, świetlicach i t. p. — Akcja finansowana jest przez Wojewódzki Komitet za pośrednictwem Powiatowych i Miejskich Komitetów Pomocy Dzieciom i Młodzieży.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że liczba dzieci dożywianych w tym samym czasie w roku zeszłym na terenie całego województwa, wyniosła niewiele ponad 36 tysięcy. Tak znaczny wzrost tej akcji należy przypisać zrozumieniu potrzeb oraz troskliwości, jaką społeczeństwo otacza najmłodsze swe pokolenie.

LUIZA
RAINER
niezapomniana bohaterka filmów
„ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA"
i „ŻYCIE ULICY"
WKRÓTCE
W ŁODZI ?!

Nieście pomoc najbiedniejszym

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem nasz najukochańszy

B. P.

ADOLF RYGLER

PRZEŻYWSZY LAT 67.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w niedzielę, dn. 23-go stycznia 1938 r. o godz. 2-ej po poł. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Zona. Dzieci i Rodzina

Uprasza się nieskładanie wizyt kondolencyjnych

Dnia 21. stycznia r. b. po krótkich cierpieniach zmarł

b. p.

Izaak Kleinerman

ADWOKAT

CZŁONEK ZARZĄDU ŁÓDZKIEGO ODDZIAŁU STOWARZYSZENIA ADWOKATÓW.

W zmarłym tracimy zacnego Kolegę, współzałożyciela i niestrudzonego pracownika naszego Stowarzyszenia

Zarząd Stowarzyszenia Adwokatów, Oddział Łódzki

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI
Śródmiejska 15.

Sztuka Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu" dana będzie dziś w sobotę dwukrotnie o godz. 4-ej popoł. w abonamencie szkolnym i o godz. 8.30 wiecz.

Uwaga: Passe-partout nieważne.

TEATR KAMERALNY
Cegielniana 27.

Fenomenalna gra Kazimierza Junoszy - Stępowskiego, który w roli Szambelana w komedii T. Rittnera „Głupi Jakub" stwarza wręcz niezrównaną kreację sprawia, że widownia Teatru Kameralnego przepełniona jest po brzegi publicznością.

„Głupi Jakub" dany będzie dziś w sobotę o godz 8.30 wiecz. oraz jutro w niedzielę dwukrotnie o godz. 4 popoł. (ceny popołudniowe) i o godz. 8.30 wiecz.

TEATR POPULARNY
Ogrodowa 18.

Dziś w sobotę o g. 8.15 wiecz. a jutro o g. 4.15 po poł. i 8.15 wiecz. komedia Marii Jasnorzewskiej „Powrót mamy" w reżyserii dyr. Hugona Morycińskiego.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś w sobotę o godz. 7.30 wiecz. a jutro w niedzielę dwukrotnie o godz. 4.30 popoł. i wieczorem o godz. 7.30 bawić będzie publiczność komedia Fodora „Kołysanka" w wykonaniu zespołu Łódzkich Teatrów Miejskich.

ALEKSANDER UNIŃSKI W ŁODZI.

Znakomity pianista Aleksander Uniński przyjeżdża do Łodzi i wystąpi w czwartek, dnia 27 bm. o godz. 8.45 wiecz. w sali Filharmonii z jedynym koncertem mistrzowskim, na program którego złożą się utwory Schumanna, Debussego, Brahmsa, Scralattiego, Bacha, Busoniego i in.

Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

DWA WIECZORY MUZYKI KAMERALNEJ.

Atrakcją dla łódzkich melomanów będą niewątpliwie dwa wieczory muzyki kameralnej z udziałem znakomitych angielskich artystów Thelmy Reiss (wiolonczela) i Johna Hunta (fortepian), które odbędą sie w sali Filharmonii w dniach 1 i 3 lutego br., przy czym każdego wieczoru artyści wykonają odmienny program.

WYSTAWA PRAC W. WITALA.

Interesujący pokaz prac młodego artysty wileńskiego spotkał się z żywym zainteresowaniem szerokich rzesz miłośników malarstwa, którzy licznie odwiedzają salon Towarzystwa Humanitarnego.

Artysta zdobył sobie swymi z dużym talentem oddanymi pejzażami Wileńszczyzny oraz pracami figuralnymi duże uznanie.

Wystawa otwarta jest od godz. 11—8 wiecz.

S. Bełchatowski, Wien IX

KINDERSPITALGASSE 1.
tel. A. 25-600

załatwia we Wiedniu wszelkie sprawy handlowe i odnajmuje u siebie w mieszkaniu przyjezdnym z kraju pokoje na krótszy lub na dłuższy czas.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci

B. P.

Róży z Perłów Różyckiej

odbędzie się w niedzielę, 23 b. m. o godz. 13-ej na cmentarzu nabożeństwo żałobne oraz poświęcenie pomnika.

Przyjaciół i życzliwych zawiadamia

Rodzina

Otwarcie wystawy radiowej

nastąpi w przyszłym tygodniu.—Wystawa zajmuje sześć wielkich sal

Już zaledwie jeden tydzień dzieli nas od otwarcia przygotowywanej z wielkim nakładem pracy Wystawy Radiowej w Łodzi, która, jak wiadomo, mieścić się będzie w gmachu Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej przy ul. Żeromskiego 115.

Otwarcia wystawy dokona p. wojewoda Aleksander Hauke-Nowak w obecności przedstawicieli duchowieństwa z J. E. Ks. Biskupem W. Jasińskim na czele, wojska, władz samorządowych, przedstawicieli organizacyj społecznych, prasy i społeczeństwa. Uroczystość otwarcia nastąpi punktualnie o godz. 18-ej w dniu 29 stycznia, przed mikrofonami Rozgłośni Łódzkiej Polskiego Radia.

Wystawa zajmuje sześć wielkich sal. W pierwszej reprezentacyjnej mieści się studio Polskiego Radia oraz stoiska wszystkich firm produkujących radioodbiorniki.

W drugiej sali znajduje się dział lamp oraz części radiowych, w trzeciej zaś rozlokowali się radionadawcy oraz umieszczono stoisko Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, która przy pomocy specjalnych figur i przyrządów ilustruje ogromne wartości radia w walce przeciwlotniczo-gazowej. W czwartej sali znajduje się zradiofonizowana wzorowa świetlica, w piątej wystawiają radioamatorzy oraz znajduje się stoisko ilustrujące walkę z zakłóceniami w odbiorze. Wreszcie w szóstej sali ulokowane są stoiska przedmiotów praktycznych do codziennego użytku ściśle związanych z radiem oraz cukiernia Esplanada.

Wystawa tegoroczna swoimi rozmiarami dwukrotnie przewyższa wystawę z roku ubiegłego.

Największą atarakcją wystawy będzie czynne studio rozgłośni łódzkiej, która w obecności widzów nadawać będzie swoje audycje, dalej uruchomiona aparatura filmowa, przy pomocy której nadawane będą w czasie wystawy filmy z dziedziny radia, aktualne dodatki P. A. T.'a oraz ciekawe filmy dla dzieci.

---

2 członkowie Str. Narodowego przed sądem

Echa zajść w Podgórzu po odczycie adw. Kowalskiego

Kraków, 21 stycznia.

W Podgórzu odbył się dnia 7 listopada ub. r. — **odczyt prezesa Stronnictwa Narodowego Kowalskiego.** Po odczycie grupa słuchaczów przeszła ulicami Limanowskiego i Starowiślną, **wybijając szyby w niektórych sklepach żydowskich.**

Policja zatrzymała wtedy członka **Stronnictwa Narodowego Józefa Fraczka, który wczoraj stanął przed sądem grodzkim i skazany został na 6 mies. bezwzględnego więzienia.**

Inny członek Stronnictwa Narodowego Jan Brochere, akademik, karany w swoim czasie za oszustwo, odpowiadał wczoraj przed sądem okręgowym, za kolportowanie nielegalnych ulotek i stawianie oporu policji przy doprowadzeniu go na komisariat.

RADJO

SOBOTA, 22 stycznia 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze".
6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.).
7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40 Audycja dla szkół: Śpiewajmy piosenki — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 11.40—11.57 Rapsodie Liszta — płyty. 11.57—12.03 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa.
12.03—13.00 Audycja południowa. 13.00—15.00 Przerwa.
15.00—15.10. O wszystkim po troszku.
15.10—15.27. Utwory fortepianowe w wyk. słynnych pianistów — płyty.
15.27—15.30. Łódzkie wiadomości giełdowe.
15.30—15 45. Wiadomości gospodarcze.
15.45—16.15. Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Baśń o Tysiąconogim" według opowiadania Meyricka, opracował Janusz Stępowski (wznowienie) ilustracja muzyczna Jana Maklakiewicza.
16.15—16.50. Pieśni ludowe w wyk. Huculskiego Chóru Dymitra Kotka (ze Lwowa).
16.50—17.00: Pogadanka aktualna.
17.00—17.15. „Poeta - powstaniec" (Miecz Romanowski) — szkic literacki Konrada Górskiego prof U. S. B. (z Wilna).
17.15—17.50. Recital skrzypcowy Wacława Niemczyka.
17.50—18.00. Nasz program.
18.00—18.10: Wiadomości sportowe.
18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.
18.15—18.25. POGADANKA p. t. „NA MARGINESIE ROCZNIC" red. Jana Wojtyńskiego.
18.25—18.45. Śpiewa zespół wokalny „Comedian Harmonist" — płyty.
18.45—18.55: Rozmowa z radiosłuchaczami — przeprowadzi dyr. Bohdan Pawłowicz.
18.55—19.00: Odczytanie programu.
19.00—19.50: Audycja dla Polaków zagranica —
a) „Na śniegu i lodzie" w opracowaniu Stanisława Sojeckiego, muzyka Ferdynanda Kowalika (z Poznania);
b) Budujemy nową Polskę — adycja w opracowaniu Macieja Freudmana (ze Lwowa).
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—20.45. Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Pogadanka aktualna.
21.00—21.50. „W 75-ROCZNICĘ POWSTANIA STYCZNIOWEGO" — „POŻARY POWSTAJĄ Z POPIOŁÓW".
21.50—22.50. Muzyka operetkowa i taneczna. — Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego oraz Wanda Wermińska i Stefan Witas (tenor).
22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.
23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).
23.30—0.30: Koncert życzeń.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.30 WIEDEŃ. Recital skrzypcowy Cecylii Hansen.
21.00 MEDJOLAN. „Il piccolo Marat" — opera Mascagniego.
21.00 DROITWICH. Radiorewia.
21.30 PARIS P. T. Koncert wieczorny.

BAL „RODZINY POLICYJNEJ"

W sobotę, dnia 5 lutego rb. o godz. 22-ej w Sali Filharmonii przy ul. Narutowicza 20 odbędzie się Doroczny Bal Karnawałowy, urządzony staraniem Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna" Koła Łódź-Miasto.

Dochód z imprezy przeznaczony został na zasiłki dla rodzin po poległych i zmarłych na posterunku policjantach, oraz na kolonie letnie dzieci funkcjonariuszy policyjnych.

Bal „Rodziny Policyjnej" urozmaicony będzie szeregiem niespodzianek i niewątpliwie stanowić będzie clou tegorocznego karnawału.

SPORT

Porażka hokeistów
polskich w Davos

Reprezentacja hokejowa Polski pokonana została w piątek w meczu z mistrzem Szwajcarii HC Davos w stosunku 3:0 (1:0, 1:0, 1:0).

Polacy, mimo iż byli przeciwnikiem zupełnie równorzędnym nie byli w stanie zdobyć ani jednej bramki. Fakt wykluczenia z boiska Kasprzaka na przeciąg trzech minut niewątpliwie przyczynił się do porażki naszych hokeistów.

Zwycięstwo HKS-u
na mistrzostwach Polski w siatkówce

Brześć, 21 stycznia.

W piątek rozpoczęły się w Brześciu pod protektoratem woj. poleskiego i dowódcy O. K. mistrzostwa Polski w siatkówce pań. Udział bierze 8 zespołów.

Pierwszego dnia rozegrano następujące spotkania: AZS Lwów — AZS Lublin 2:0, KPW Olsza — Pogoń Brześć 2:0, AKS Łódź — KPW Katowice 2:0, AZS Warszawa — KPW Poznań 2:1.

Dalsze rozgrywki odbędą się w sobotę a finały w niedzielę.

Bez Pisarskiego
walczy Łódź przeciwko Warszawie

Reprezentacja bokserska Łodzi na jutrzejszy mecz z Warszawą została znów poważnie osłabiona, nie wystąpią bowiem Pisarski, Marcinkowski i Kijewski.

Ostateczny skład ósemki łódzkiej przedstawia się następująco: **Szwed, Rychter, Augustowicz, Wojciechowski, Wdowiński, Ostrowski, Pietrzak, Jaskuła.**

Kalendarzyk sportowy
na dziś i jutro

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przewiduje w Łodzi następujące imprezy sportowe:

SOBOTA.

Szermierka. W lokalu Tramwajarzy przy ul. Piotrkowskiej 211 dalsze mecze o mistrzostwo drużynowe: o godz. 17-ej: ŁKS—Tramwajarze i o godz. 20-ej: WKS—PPW

— Zapasy. W Pabianicach mecz zapaśniczy o mistrzostwo drużynowe okręgu: KE — Zjednoczone.

— Tenis stołowy. Dalsze mecze o mistrzostwo.

NIEDZIELA.

— Boks. W sali Teatru Kameralnego przy ul. Cegielnianej 27 o godz. 11-ej przed południem międzymiastowy mecz Łódź — Warszawa oraz finały mistrzostw bokserskich młodzików w wagach koguciej i piórkowej.

— Gry sportowe. W sali YMCA przy ulicy Traugutta od godz. 16-ej pozostałe mecze w siatkówke o mistrz. kl. A oraz w koszykówkę męską kl B.

Decydujące spotkanie
o mistrzostwo w tenisie stołowym

W dniu dzisiejszym odbędzie się o godzinie 17-ej w lokalu Hakoahu przy ul. Piotrkowskiej 61 mecz tenisa stołowego Hakoah — Makabi, który zadecyduje najprawdopodobniej o zdobyciu mistrzostwa Łodzi przez jedną z tych drużyn. Obie bowiem znajdują się obecnie na czele tabeli i mają najpoważniejsze szanse do mistrzostwa.

Lodowisko helenowskie
znów czynne

Największe w Łodzi lodowisko w Helenowie zostało w dniu wczorajszym po kilkunastodniowej przerwie znów uruchomione. Starannie pielęgnowane lodowisko helenowskie ściągać będzie niewątpliwie nadal tłumy entuzjastów łyżwiarstwa.

Na miejscu trenerzy dla początkujących i zaawansowanych.

Ślizgawka HKS-u

Ślizgawka H. K. S. przy ul. Piotrkowskiej 180, która z powodu niepogody przez kilkanaście dni była nieczynna, stoi znowu otworem dla jej łyżwiarek. Oczekiwać należy, że frekwencja łyżwiarek i łyżwiarzy na tej ślizgawce będzie nadal liczna, tym bardziej, że obowiązuje niski wsiep dla dorosłych i młodzieży (25 groszy od osoby).

Echa tragedii przy ulicy 11. Listopada 22

Masowe zgłoszenia o kontrolę instalacji gazowej. — Pogrzeb ofiar odbył się wczoraj.—Władze prowadzą dochodzenie

Tragedia przy ul. 11-go Listopada 22 gdzie — jak donosiliśmy wczoraj obszernie — **uległo śmiertelnemu zatruciu dziewięć osób, wywołała w całym mieście wstrząsające wrażenie.** O tym pełnym grozy wypadku doniósł jeszcze onegdaj komunikat radiowy, a dzienniki w całym kraju podały szczegółowe informacje o przyczynach katastrofy i ofiarach. Miarą zaniepokojenia, jakie spowodował wypadek przede wszystkim śród konsumentów gazu, może być fakt, że **w ciągu dnia wczorajszego napływały do gazowni bardzo liczne meldunki z prośbą o dokonanie kontroli instalacyj gazowych.**

Oczywista, iż nie należy generalizować. Od 25 lat istnienia w naszym mieście gazowni jest tragedia przy ul. 11 Listopada **pierwszym tego rodzaju wypadkiem** i, miejmy nadzieję, że będzie ostatnim. Naogół — tam, gdzie nie ma gazomierza w mieszkaniu — nie ma również gazu w rurach, a już z reguły, **gdzie w rurach jest gaz, ale konsument go nie używa — wszelkie zakończenia rur są odpowiednio zamknięte, t. j. hermetycznie zalutowane i uniemożliwiające wszelki odpływ gazu.** Gdyby ktoś stwierdził, że w mieszkaniu swoim posiada rury zakończone kurkami, mimo, że konsumentem gazowni nie jest — **wówczas należałoby złożyć zameldowanie o zmianę kurka na szczelny zupełnie kapsel.**

W wielu mieszkaniach, w których już od lat zainstalowane jest światło elektryczne, pozostają jeszcze u murów stare rury po gazie. Niekiedy również u haków po dawnej lampie gazowej wisi obecnie **nowa lampa elektryczna.** Gazownia rury takie gotowa jest zdjąć w każdej chwili i, jeśli one po dziś dzień tkwią u murów — **to dzieje się to tylko dla tego, że właściciele mieszkań nie zezwolili na ich zdjęcie,** nie chcąc narażać się na poważny bądź co bądź remont w mieszkaniu. Jak wiemy jednak z doświadczenia — rury takie, przez które gaz najczęściej nie przepływa — **nie grożą żadnym** niebezpieczeństwem.

* * *

O godzinie 8.30 rano odbył się wczoraj **pogrzeb siedmiu ofiar wyznania mojżeszowego.**

Zwłoki wszystkich członków rodziny Goldmanów oraz nocującego u nich Warteckiego umieszczone zostały w czterech karawanach i dwóch zwykłych wozach, gdyż więcej karawanów już do dyspozycji nie było. Ponadto na podwórze domu przy ul. 11 Listopada 22 **zjechała równocześnie karetka pogotowia miejskiego, w której przewiezione zostały zwłoki młodej kobiety i jej dziecka.**

Władze w ciągu dnia wczorajszego ustaliły już identyczność sublokatorki Goldmanów: tragicznie zmarła wraz z dzieckiem była **29-letnia Helena Zemła, rodem z pod Radomska, dawniej służąca, a ostatnio zajmująca się wraz z Goldmanową praniem i pośrednictwem służby domowej.** Ciała zostały przewiezione do prosektorium i będą jutro pochowane na cmentarzu katolickim.

Podwórze domu w chwili eksportacji zwłok było zamknięte. Na ulicy zebrały się tysiączne tłumy, które ruszyły za niezwykłym tym konduktem ku cmentarzowi.

Po drodze przyłączali się do orszaku coraz to nowi przechodnie. Ciała zostały pochowane sumptem gminy wyznaniowej żydowskiej i Tow. „Ostatnia Posługa" w oddzielnych grobach.

* * *

W ciągu dnia wczorajszego **władze przesłuchały właściciela domu, rządcę, dozorcę i tych wszystkich, którzyby mogli stwierdzić, kto krawcowi Majewskiemu, posiadającemu na parterze rodzaj salonu krawieckiego, zakładał instalację gazową z parteru do jego pracowni na czwartym piętrze, t. j. do tego pomieszczenia, w którym potem zamieszkali Goldmanowie.**

Dwaj pracownicy gazowni — nadzorca robót instalacyjnych i monter — pozostają nadal w areszcie. Gdyby się nawet miało okazać, że ów pion z parteru na czwarte piętro, łączący obecnie w tak fatalny sposób bar z mieszkaniem Goldmanów — był wykonany poza plecami obu zatrzymanych — **winni oni byli dokonać włączenia gazu do baru po staranniejszej kontroli całego rurociągu:** odgałęzienie, wiodące do góry, nie powinno było ujść ich uwagi. Ponadto nie wiadomo jeszcze, czy robota nie była wykonana właśnie przez jednego z zatrzymanych bez wiedzy gazowni. Te sprawy zostaną niewątpliwie w najbliższej przyszłości wyjaśnione. (g)

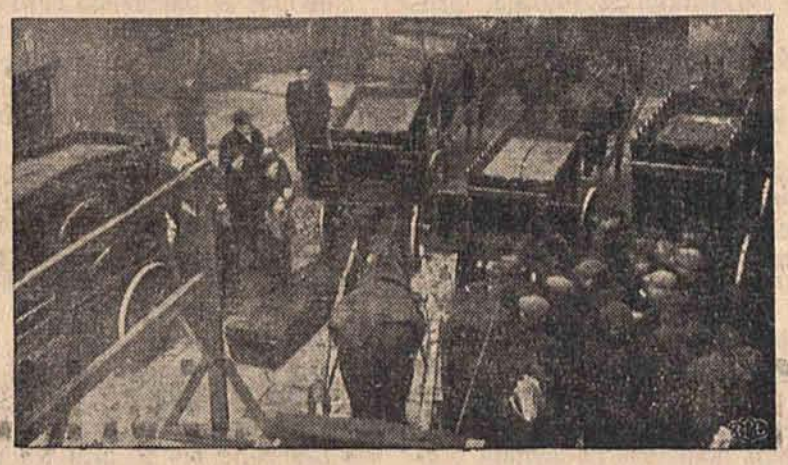

Na podwórzu przy ul. 11-go Listopada 22 stoją karawany, które wywiozły zwłoki ofiar na cmentarz.

Odstępne nie będzie już pobierane

Lokatorzy, którzy wprowadzili się do mieszkania po 1 stycznia r.b., nie korzystają z ochrony lokatorów

Nie wszyscy wiedzą zapewne o tym że z dniem 1 stycznia rb. wszedł w życie nowy przepis prawny, posiadający zasadnicze znaczenie dla ogółu lokatorów.

Od dnia 1 stycznia mianowicie **każdy nowy lokator, który wprowadzi się do mieszkania, lokalu handlowego, czy przemysłowego, bez względu na jego wielkość, w starym domu, nie podlega już ustawie o ochronie lokatorów.**

W ten sposób lokatorzy, zajmujący mieszkania, opróżnione po 1 stycznia rb nie będą korzystali z ustawowej obniżki komornego, wynoszącej 10 i 15 procent i właściciele domów mogą im podwyższać czynsz komorniany w dowolnej wysokości, jak również mogą wymówić tym lokatorom mieszkania kiedy chcą: jeśli lokator płaci komorne miesięcznie — na miesiąc, jeśli zaś kwartalnie — na kwartał zgóry.

Oczywista, iż ci lokatorzy, którzy nadal zajmują mieszkania, posiadane przez nich przed 1 stycznia rb, **korzystają z wszelkich dobrodziejstw ustawy o ochronie lokatorów, z tym jednak wyjątkiem, iż nie mogą tych dobrodziejstw przekazać swym następcom w razie opróżnienia lokalu.**

Tym samym skasowany został raz na zawsze **niezdrowy zwyczaj płacenia odstępnego za lokale w starych domach.** Odstępne bowiem było płacone za tę ochronę, którą ustawa dawała najemcom. Z tą chwilą, gdy nowy lokator nie korzysta z ochrony, nie ma żadnych podstaw do tego, by płacił swemu poprzednikowi jakieś odszkodowanie.

Kto zwycięży?

Wielki konkurs humoru

Bodo — Dymsza — Fertner — Znicz — Orwid

Kino „Casino" występuje dziś z wesołą premierą najnowszej polskiej komedii muzycznej pt. „Robert i Bertrand" czyli „Dwaj złodzieje".

Największą atrakcją filmu są grający po raz pierwszy razem w jednym obrazie, mistrzowie komizmu filmowego, Eugeniusz Bodo i Adolf Dymsza.

Bodo i Dymsza — to 2 wszechstronne talenty, ulubieńcy całej Polski, słusznie cieszący się powodzeniem w życiu, na scenie i ekranie, gdyż natura nie poskąpiła im talentu, humoru i dowcipu.

„Robert i Bertrand" — to najnowszy i największy sukces tych dwóch aktorów z „Bożej łaski".

Otoczenie ich stanowi plejada największych asów aktorskich Polski: Helena Grossówna, najpopularniejsza spośród aktorek młodego pokolenia, Ćwiklińska, Fertner, Znicz, Orwid, Krzewiński, Małkowski i w. in.

Temat filmu — to oryginalna, pełna swoistego humoru komedia o kapitalnych, wesołych, inteligentnie pomyślanych powikłaniach sytuacyjnych, napisana przez świetną spółkę autorską: Fetke i Sądek z dialogami i piosenkami Starskiego i Schlechtera do muzyki Warsa. Reżyseria — Mieczysława Krawicza jednego z najlepszych naszych reżyserów komediowych.

Te wszystkie fakty mają bezsporną wymowę. „Robert i Bertrand" winien święcić sukcesy nietylko na ekranach polskich. Ta komedia **godna jest ekranów europejskich!**

Na gorącym uczynku
schwytano złodzieja na Placu Reymonta

W godzinach popołudniowych dnia wczorajszego przed stacją kolei podjazdowych przy Placu Reymonta usiłował jakiś złodziej wykraść przybyłemu z Pabianic rzeźnikowi portfel z kieszeni.

Gdy rzeźnik schwycił złodzieja za rękę, ten **uderzył go „bykiem" i rzucił się do ucieczki.**

Przechodnie zorganizowali pościg i **rabuś został ujęty.** Jest nim 32-letni Zygmunt Pawlicki, zam. przy ul. Wrześnieńskiej 38, zawodowy złodziej zwany „Szpagat". Złodzieja osadzono w areszcie. (l)

LUIZA
RAINER
niezapomniana bohaterka filmów
„ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA"
i „ŻYCIE ULICY"
WKRÓTCE W ŁODZI ?!

BACZNOŚĆ PODOFICEROWIE REZERWY!

Na zbiórkę w dniu 22 stycznia 1938 r. na godzinę 16-tą (punktualnie) i w dniu 23 stycznia br. na godz. 10-tą rano do lokalu OZPR w Łodzi przy ul. Kpt. Pil. Żwirki 8, wzywa wszystkich członków

Komenda P. W. OZPR w Łodzi.

ZE STOWARZYSZENIA INŻYNIERÓW I ARCHITEKTÓW W ŁODZI.

W dniu dzisiejszym p. inż. J. Bornsztein, radca Urzędu Patentowego R. P. w Warszawie wygłosi o godz. 20.30 w lokalu Stowarzyszenia Inżynierów i Architektów w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 53 odczyt na temat: „Wynalazek jako przedmiot patentu".

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 22 stycznia 1938 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66

Bezsporne punkty reformy podatkowej

Dość — jak się zdaje — dokładnie informowaliśmy naszego czytelnika o perypetiach sprawy t. zw. **małej reformy podatkowej.**

Z tego co tu pisano — widoczne jest **na jak poważne opory trafiła owa reforma** „z przymiotnikiem", opory niemal na wszystkich torach, po których toczyło się badanie ankietowe. Dawaliśmy wreszcie na tym miejscu wyraz poglądom licznych kół zainteresowanych (poza reprezentującymi przedsiębiorstwa najmniejsze), które w gruncie rzeczy raczej **pragnęłyby zachować status quo.**

Nie wątpimy, że Ministerstwo Skarbu w obliczu zgodnej communis opinio **podda rewizji swe stanowisko,** mające odbicie w obecnych tekstach projektów ustawodawczych oraz, że **znajdzie się prędzej czy później jakiś kompromis,** na którego treść wpłynąć może oczywista m. in. także dalszy rozwój położenia skarbu, a więc czynnik przy każdej reformie podatkowej wagi najpierwszorzędniejszej.

Tak jak jednak niepodobna w tej chwili powiedzieć jaka będzie postać ostateczna „małej reformy", tak — zdaje się — **niepodobna powiedzieć jaka będzie data jej urzeczywistnienia.**

Tymczasem wraz z całą reformą — **pozostają w świecie projektów także i jej punkty, że tak powiemy, bezsporne.**

Do tych punktów bezspornych należy w pierwszym rzędzie **sprawa zniesienia podwójnego opodatkowania dochodów płynących z przedsiębiorstw osób prawnych.** Chociaż ta metoda, którą obrano, nie jest — pod kątem widzenia interesów życia gospodarczego — najlepsza, ale stanowiąc **minimum omawianego postulatu** przez to już samo właśnie jest punktem jak nazwaliśmy, bezspornym.

Dlatego wysuwamy postulat — **szybkiego przesunięcia przez warsztat ustawodawczy owych bezspornych punktów reformy,** a zwłaszcza noweli do ustawy o podatku dochodowym.

„Mała reforma" nie jest przecież jakimś zwartym systemem, wzajem się uwarunkowujących ustaw podatkowych nie jest jakąś zamkniętą całością, której by bez uszczerbku nie można rozbić na części.

Dlatego **nie widzimy przeszkód dla realizowania małej reformy „na raty",** w miarę dojrzewania projektów.

Zwłaszcza, jak już powiedzieliśmy, „tytułem zadatku" możnaby dać **nowelę do podatku dochodowego.** Zapowiedziano, że będzie ona zastosowana jeszcze w odniesieniu do roku podatkowego 1938 (a więc do dochodu pochodzącego z roku 1937-go). Rzecz staje się więc pilna. **Wprowadzenie noweli w życie wpłynie na politykę podziału zysków niejednej spółki akcyjnej;** taka była zresztą intencja projektodawcy. W obecnym stanie rzeczy ci, dla których nowela jest przeznaczona, są zupełnie zdezorientowani.

Dr. A. Z.

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

AUTARKIA ZUBOŻA KRAJ

Polska nie posiada warunków, umożliwiających szeroką samowystarczalność. — Potęgę państwa podnieść można tylko w ramach międzynarodowej współpracy gospodarczej

Zagadnienie autarkii jest dla Polski **zagadnieniem niemal teoretycznym,** tym nie mniej ze względu na próby jego realizacji u naszych bliższych i dalszych sąsiadów — pilnie u nas śledzonym i badanym. W tych warunkach odczyt **dr. Henryka Strasburgera,** wygłoszony w Zrzeszeniu Przedstawicieli Handlowych i Komisantów i poświęcony **sprawie „autarkii polskiej", wywołał duże zainteresowanie w kołach gospodarczych** i ściągnął liczne rzesze słuchaczy.

Stosunek prelegenta do autarkii znalazł jasny wyraz już we wstępie tego niezwykle ciekawego odczytu. Min. Strasburger mianowicie zaczął od stwierdzenia, że zasada współpracy międzynarodowej opiera się na tych samych przesłankach co podział pracy wewnątrz poszczególnych społeczeństw. **Każdy naród powinie rozwijać przede wszystkim te rodzaje produkcji, do jakich jest predystynowany przez swoje warunki naturalne.** Oczywiście, że istnieje **granica podziału pracy,** polegająca na tym, że każde państwo musi posiadać pewien stopień niezależności od innych i to nietylko ze względów wojskowych.

Aczkolwiek niewątpliwie interes gospodarczy kraju nakazuje pewien stopień uniezależnienia się od innych państw, to jednak trzeba stwierdzić, że **zbyt szerokie stosowanie tej zasady wywołuje skutki ujemne.** O ile do produkcji danego artykułu kraj nie ma danych naturalnych, następuje **podrożenie kosztów produkcji, obniżenie potencjału produkcyjnego kraju i spadek ogólnego dochodu** społecznego.

Daleko posunięta polityka autarkiczna mogłaby być prowadzona w kraju **o gospodarce idealnie zharmonizowanej i zrównoważonej,** w której wszystkie elementy produkcji — kapitał, surowce i praca i istniejący pomiędzy nimi stosunek odpowiadałyby potrzebom kraju. Nawet gdyby jednak ta równowaga powstała, to niewątpliwie tylaby **ona rozsadzona przez dynamikę rozwojową.**

Jeżeli chodzi o Polskę, to jest ona **krajem dysproporcji gospodarczych.** Najgroźniejszą dysproporcją jest w Polsce dysproporcja pomiędzy siłą robocza, a rozporządzalnym kapitalem. Wynika stąd **konieczność tworzenia własnych kapitałów,** co jednak nie powinno zamykać nam oczu na konieczność współpracy międzynarodowej.

Również w dziedzinie surowców zapotrzebowanie nie pokrywa się z zaofiarowaniem, czego dowodzi wielki procent surowców zarówno w przywozie, jak i w wywozie. **Nie posiadamy surowców włókienniczych i hutniczych** w dostatecznej ilości, natomiast mamy nadmiar węgla i niektórych artykułów rolnych.

Nie ma także harmonii pomiędzy wytwórczością, a spożyciem krajowym. W związku z tym koniecznym jest zidentyfikiwanie wymiany pomiędzy uprzemysłowionym zachodem a zacofanym, prawie wyłącznie rolniczym wschodem Polski.

To wielkie historyczne zadanie wymaga jednak długich lat, a tymczasem musimy liczyć się z faktem, że nasz rynek krajowy jest wąski, że przemysł ziem zachodnich dla swego rozwoju wymaga zewnętrznych rynków zbytu, że **w zakresie całego szeregu artykułów uzależnieni jesteśmy od dostaw zagranicznych.**

Autarkię możemy urzeczywistnić jedynie jeżeli chodzi o wyżywienie kraju własnymi środkami; przywóz artykułów żywnościowych do Polski jest bardzo niski, znacznie niższy aniżeli w innych krajach. Wskutek powyższego **przywóz do Polski jest elastyczny,** gdyż łatwiej jest ograniczyć import środków produkcji, aniżeli artykułów żywnościowych. Fakt ten jednak kryje niebezpieczeństwo umożliwienia ograniczeń przywozowych kosztem siły produkcyjnej i stanu kulturalnego kraju.

Wydaje się zatem, że naturalne warunki, wynikające z naszych zasobów przyrodzonych i finansowych oraz potrzeb i stopnia rozwoju gospodarczego naszeg kraju **nie stanowią dogodnych, a nawet możliwych podstaw dla podejmowania prób daleko posuniętej autarkii,** tak jak to ona się przejawia u niektórych naszych sąsiadów i w innych krajach europejskich.

Pomimo, że zasada autarkii nie była i nie jest proklamowana w Polsce jako podstawowy cel naszej polityki gospodarczej, to jednak **wyjątkowe niskie obroty handlu zagranicznego w Polsce zdają się wskazywać na nas jako na zwolenników samowystarczalności.** Podczas gdy autarkiczne Niemcy w roku 1935 posiadały obrót międzynarodowy na głowę w wysokości 269 zł., Włochy — 96, to przyznająca się do liberalizmu Polska — 53 zł.

Powyższy stan rzeczy tłumaczy się w dużej mierze świadomymi, a czasem również nieświadomymi tendencjami naszej polityki gospodarczej. Przyczyniły się do tego braki aprowizacyjne pierwszych lat niepodległości, trudności związane z utworzeniem własnej waluty, wojna celna z Niemcami, wreszcie głęboki kryzys gospodarczy i wyścig zbrojeń naszych sąsiadów. Wszystko to **odwróciło naszą uwagę od istotnych celów naszej polityki i wywołało nadmierną reglamentację oraz separację od gospodarki światowej.**

Każda autarkia zmniejsza ogólną wartość produkcji krajowej, zwiększa **koszta produkcji, utrudnia eksport,** co **z kolei wywołuje konieczność ograniczania importu.** W ten sposób rozwija się będne koło autarkii.

Jest rzeczą jasną, że powrót do wolnego handlu w dzisiejszych warunkach jest niemożliwy. Niemniej jednak **należy hamować, o ile to jest możliwe, tendencje autarkiczne, gdyż one wpływają na zmniejszenie dochodu społecznego,** którego zwiększenie jest najważniejszą sprawą dla naszej polityki zagranicznej i dla obronności kraju. Istotne siły tendencje kraju, które przy polityce liberalnej mogłyby się najlepiej ujawnić, winny być przez politykę gospodarczą popierane. Należy pamiętać o tym, że handel zagraniczny stwarza dla kraju nowe wartości i jest takim samym elementem twórczym, jak rolnictwo i przemysł.

W zakończeniu p. prezes Strasburger podkreśla, że **najlepszym sposobem podniesienia potencjału obronnego państwa jest nie droga autarkii, która w ostatecznym rezultacie daje skutki ujemne, ale włączenie się w orbitę wymiany międzynarodowej,** która jest czynnikiem wzbogacającym organizm gospodarczy.

Likwidacja Tow. Handlowego Polsko-Palestyńskiego

Uchwałę zarządu zatwierdzić ma walne zebranie członków

Jak się dowiadujemy, na jednym z ostatnich zebrań zarządu **Tow. Handlowego Polsko-Palestyńskiego zapadła decyzja o likwidacji tej placówki.** Oczywiście, uchwała powyższa wymaga jeszcze **zatwierdzenia władz Towarzystwa, a** przede wszystkim **walnego zebrania członków,** które jedynie może powziąć ostateczną decyzję, dotyczącą likwidacji tej instytucji, tym nie mniej zarząd postanowił tego rodzaju wniosek zgłosić.

Mówi się również, że **równocześnie z likwidacją Tow. Handlowego Polsko-Palestyńskiego nastąpi likwidacja łódzkiego oddziału Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej, w tej kwestii jednak decyzji jeszcze nie powzięto.**

Oddział łódzki Izby Handlowej Polsko-Palestyńskiej oraz Polsko-Palestyńskie Tow. Handlowe powstały przed kilku laty **celem zacieśnienia stosunków handlowych Łodzi z Bliskim Wschodem,** w szczególności z Palestyną. Stronę handlową tego zagadnienia objęło powołane nieco później do życia Polsko-Palestyńskie Tow. Handlowe, którego zadaniem miało być **zorganizowanie wymiany towarowej z rynkami Bliskiego Wschodu, a przede wszystkim zorganizowanie eksportu włókienniczego do Palestyny, który też w pewnym okresie** dzięki poparciu Towarzystwa uległ dość znacznej intensyfikacji.

Zdaniem zarządu Towarzystwo **spełniło już swe zadanie pionierskie** i obecnie — wobec powstania szeregu placówek eksporterskich utrzymujących bezpośredni kontakt z Palestyną i innymi rynkami Bliskiego Wschodu — **dalsza jego egzystencja jest zbędna.**

Losy Towarzystwa oraz Izby rozstrzygną się ostatecznie w ciągu lutego.

Poprawa na rynkach wełny

Mocniejsza tendencja na aukcjach londyńskich

W Londynie otwarta została serja tegorocznych **aukcji wełnianych.** Otwarcie aukcji wypadło **lepiej naogół niż przewidywały koła handlu wełnianego. Podaż wełny była stosunkowo niewielka.** Zaofiarowanie wełny nowozelandzkiej wynosiło 1479 bel, australijskiej 6194 bel. Nowa Poł. Walia zaofiarowała 1913 bel, Płd. Australia 1015 itd.

Ruch na aukcjach był dość ożywiony i wobec dużego zainteresowania odbiorców **rozmiary tranzakcji były stosunkowo bardzo poważne.**

W kołach wełnianych utrwala się przekonanie, że wskutek wstrzymywania się państw zamorskich z zakupami w ostatnim kwartale ub. roku, kraje te odczuwają obecnie konieczność poczynienia niezwłocznych zakupów.

W porównaniu z ostatnimi aukcjami w roku ub. **ceny dobrej wełny Merinos wykazały tendencję zwyżkową,** podobnie jak i ceny wełny merinowskiej mytej, które jednakże wykazywały pewne wahania.

Ceny krzyżówek utrzymały się **na poziomie poprzednim.** Przy niektórych natomiast pierwszorzędnych partjach zakupionych przez Sowiety ceny były o 10 proc. wyższe.

Gorsze gatunki sprzedawane były po cenach utrzymanych.

W kołach fachowych duże zainteresowanie wywołała **mała podaż wełny nowozelandzkiej.** Sfery wełniane twierdzą, że jest ona wynikiem znacznych zakupów, dokonywanych ostatnio w tym **kraju przez Japonię.** (w.j

Giełda pieniężna

Warszawa, 21 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach niedużych. Notowano: Amsterdam 294.10, Bruksela 89.30, Kopenhaga 117.70, Londyn 26.36, Mediolan 27.77, Nowy Jork 5.27,38, Nowy Jork-kabel 5.27,63, Paryż 17.53, Praga 18.50, Sztokholm 135.80, Zurych 121.90. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.25, kanadyjskie 5.24,50, floreny holenderskie 293.10, franki francuskie 17.28, szwajcarskie 121.40, belgi belgijskie 89.05, funty angielskie 26.27, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 17, duńskie 117.15, norweskie 131.80, szwedzkie 135.15, liry włoskie 21, szylingi austriackie 98.20, marki fińskie 11.25, niemieckie 109, niemieckie srebrne 116.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była również słabsza, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 117.50, Cukier 37.50—37.25, Węgiel 32.25—32.50, Lilpopy 64.75—65, Modrzejów 15—15.25, Norolin 85, Ostrowiec 57, Starachowice 39.50—39.75, Haberbusch 49—49.50, Żyrardów 66—66.25.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była nieco słabsza, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewn. i 5 proc. konwersyjną. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 82.25, seria 90.50, II em. 83.25, 4 proc dolarowa 42—42.25, 4 proc. konsolidacyjna 68, drobne odcinki 67.25, 5 proc konwersyjna 68,63, 5 proc. kolejowa 66.25, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.75, drobne odcinki 65.50, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 80 (kupon bieżący 18.06), 4 i pół proc. ziemskie 63.50—63.25, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 69.88—69.63—69.75, 5 proc. Łodzi z r. 1933 — 65, 5 proc. Łodzi stare 66.25.

W obrotach pozagiełdowych dokonano następujących transakcyj: 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 1.000 złotych — 64—65, odcinki po 500 złotych — 62—64, odcinki po 100 złotych — 70, Rudzki 12.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: tranzakcje: dolarówka 42.50, poż. inwestycyjna I em 82.75, poż. inwestycyjna II em. 83.50, poż. konsolidacyjna grub. 68.00, poż. konsolidacyjna drobne 67.25, poż. wewnętrzna — 65.75, 5 proc. L. Z. miasta Łodzi seria IX 66.00, 6 proc. obl. m. Łodzi 66.00, poż. konwersyjna — 67.50, Bank Polski 117.00—115.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi za 1933 r. 65.00—64.50. Tendencja utrzymana.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 20 stcznia 1938 r.

NOWY YORK: Loco 8.62, luty 8.50, marzec 8.52, kwiecień 8.55, maj 8.58—59, czerwiec 8.61, lipiec 8.64—65, sierpień 8.67, wrzesień 8.70, październik 8.73, listopad 8.75, grudzień 8.77.

NOWY ORLEAN: — Loco 8.76, marzec 8.66, maj 8.72, lipiec 8.76, październik 8.84—85, grudzień 8.87.

LIVERPOOL: — Loco 4.91, styczeń 4.79, luty 4.82, marzec 4.84, kwiecień 4.87, maj 4.90, czerwiec 4.91, lipiec 4.93, sierpień 4.95, wrzesień — 4.97, październik 5.00, listopad 5.01, grudzień — 5.02.

Giza: — Loco 7.60, styczeń 7.32, marzec 7.13, maj 7.14, lipiec 7.14, wrzesień 7.14, październik 7.09, listopad 7.12.

Egipska: — Loco 8.43.

Uper: — Loco 6.28, styczeń 6.10, marzec 6.01, maj 6.01, lipiec 6.02, wrzesień 6.02, październik 6.03, listopad 6.03.

BREMA: — Loco 10.34, marzec 9.78, maj 9.98, lipiec 10.18, październik 10.43, grudzień 10.53, styczeń 10.58.

ALEKSANDRIA: — Giełda nieczynna.

GRUŹLICA PŁUC
jest nieuleczalna i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar.
Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp., stosują pp. Lekarze
„BALSAM TRIKOLAN-AGE",
który ułatwiając wydzielanie się plwociny, usuwa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, oraz powiększa wagę ciała. Do nabycia w Aptekach

Aresztowanie b. ministra rządu Petlury

ostatnio urzędnika rzeźni miejskiej w Łodzi, Emila Kozieja za nadużycia. — Ofiarą jego padł ś. p. Artur Held

W dniu 12 września donosiliśmy o **ucieczce z Łodzi Emila Kozieja, z pochodzenia Ukraińca, niegdyś ministra rządu Petlury,** pełniącego w rzeźni miejskiej na Bałutach funkcje zastępcy buchaltera i głównego płatniczego. Koziej, zatrudniony w zarządzie miasta od roku, w przeciągu swego urzędowania na tym stanowisku — uwikłał się w długi ,i w rezultacie **popełnił nadużycia na szkodę miasta w wysokości około 3000 złotych na szkodę swych licznych dostawców na ok. 5.000 zł. i ponadto pozarywał swych kolegów, którym również był sporo winien.**

Przekonany, że w najbliższym czasie nadużycia w urzędowaniu wyjdą na jaw, Koziej uciekł z Łodzi wraz z żoną i synem.

Władze rozesłały za nim listy gończe.

To sprzeniewierzenie miało jednak konsekwencje tragiczne. Oto **w dniu 11 września popełnił samobójstwo w klatce schodowej domu przy zbiegu ulic Narutowicza i Wierzbowej ś. p. Artur Held, bezpośredni zwierzchnik Kozieja, który za jego nadużycia był odpowiedzialny.** Desperat wiedział wcześniej o luce w kasie miejskiej, spowodowanej przez Kozieja, i **ułał jego zapewnieniom,** że braki zostaną przezeń pokryte. Gdy Koziej zbiegł i gdy nieszczęśliwy Held zdał sobie sprawę, że będzie musiał za sprzeniewierzenia swego podwładnego odpowiadać — **załamał się nerwowo i odebrał sobie życie.**

Koziej był przez długi czas poszukiwany daremnie.

Dopiero wczoraj został ujęty. Zatrzymano go w podejrzanym hoteliku w Sosnowcu, gdzie ukrywał się już od dłuższego czasu.

Koziej zostanie odstawiony do Łodzi do dyspozycji władz śledczych i tutaj rozegra się ostatni akt jego nadużyć o tak tragicznych następstwach — **sprawa sądowa.** (l)

Kampania wyborcza w Rumunii

Kilkunastu adwokatów-Żydów zawieszonych w czynnościach

Bukareszt, 21 stycznia

(Pat) Komisja dyscyplinarna Izby Adwokackiej w Bukareszcie zawiesiła w czynnościach kilkunastu adwokatów narodowości żydowskiej, oraz skreśliła z listy kilku adwokatów narodowości żydowskiej.

Bukareszt, 21 stycznia

(Pat) Wyznaczenie nowych wyborów parlamentarnych na pierwsze dni marca oraz wyborów do rad gminnych i samorządów powiatowych w okresie od 20 lutego do 30 marca spowodowało ponowne szykowanie się wszystkich stronnictw politycznych do zbliżającej się kampanii wyborczej.

Dwaj Żydzi skazani w Palestynie
na 5 lat więzienia

Jerozolima, 21 stycznia

Sąd wojskowy w Jerozolimie wydał dziś wyrok skazujący w sprawie dwóch Żydów sefardyjskich Efraima Brinna i Abrahama Jakob - Aziza, pociągniętych do odpowiedzialności za nielegalne posiadanie rewolweru. Sąd skazał obu po 5 lat więzienia.

„Mobilizacja przemysłowa" w Ameryce

Hartfield (Stan Connecticut), 21. I.

(PAT) Podsekretarz stanu Louis Johnson oświadczył tu, iż departament wojny przystępuje do „mobilizacji przemysłowej". Przedmiotem badań departamentu jest 20 tys. fabryk, przy czym 10 tysiącom zakładów, najlepiej przystosowanych do produkcji wojennej, powierzone będą specjalne zadania.

OFIARY.

Z okazji srebrnych godów małżonków **Feliksy i Stanisława Kabatów,** składają koledzy z „Republiki" na rzecz dożywiania i odziania dzieci w wieku szkolnym zł. 10.—

* * *

Zamiast kwiatów na grób B. P. Wiktora Melodysty składa na TOZ. zł. 25.— Rodzina Dobrzyńskich.

* * *

Z intencji urodzin synka u Doktorostwa L. Jochimowicz, zamiast kwiatów składa **personel** biurowy firmy Trilling i Grajcar Zł. 15.— na dom sierot **„Niedola Dziecięca".**

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska - Dancerowa — Zgierska 63, W. Groszkowski — 11-go Listopada 15, T. Karlin — Piłsudskiego 54, R. Rembieliński — Audrzeja 28, J. Chądzyńska — Piotrkowska 165, E. Grondowski i S-ka — Piotrkowska 46, G. Antoniewocz — Pabianicka 56, J. Unieszowski, Dąbrowska 24-a.

Z karty żałobnej

B. p. Izaak Kleinerman

Wczoraj przed wieczorem zmarł nagle wskutek udaru serca b. p. Izaak Kleinerman, zasłużony i ceniony adwokat, członek zarządu łódzkiego oddziału Stowarzyszenia Adwokatów. Natychmiast po otrzymaniu smutnej wiadomości zebrał się zarząd łódzkiego oddziału Stowarzyszenia Adwokatów na specjalnie wyznaczone żałobne posiedzenie.

Po uczczeniu pamięci Zmarłego posiedzenie zostało zamknięte.

Łodzie podwodne atakują okręty
na Morzu Śródziemnym

MALTA, 21 stycznia.

(PAT). **Reuter donosi, że statek brytyjski „Camma" komunikuje, iż widział, jak łódź podwodna zaatakowała kontrtorpedowiec w zachodniej części Morza Śródziemnego. Kontrtopedowce francuskie wyruszyły, celem spatrolowania wspomnianej strefy.**

ZAOSZCZĘDZISZ
SOBIE
TROSK i KŁOPOTÓW,
ŻĄDAJĄC **WYRAŹNIE i**
PRZYJMUJĄC **JEDYNIE**
ORYGINALNE
„OLLA"
GUM.?
PATENT FRANC. NR. 790.504
PATENT AMER. NR 1059.701

Z sądownictwa

P. Jerzy Litterer, zastępca przewodniczącego Sądu Pracy w Łodzi przeniesiony został w dniu 31 stycznia r. b. na satnowisko sędziego sądu grodzkiego w Warszawie.

Na miejsce po p. Littererze powołany został postanowieniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 stycznia r. b. **p.** Feliks Płuciennik, dotychczasowy sędzia sądu grodzkiego w Łodzi.

P. Maria Podolszyńska i p. Henryk Szymski, nowomianowani sędziowie sądu grodzkiego w Łodzi objęli urzędowanie. P. sędzia Podolszyńska w Oddziale Egzekucyjnym, a p. sędzia Szymski w Oddziale Karnym.

P. Czesław Bajer (Żwirki 4) ustanowiony został zarządzeniem Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie biegłym sądowym z dziedziny księgowości, przy sądzie okręgowym w Łodzi.

Nasz reporter zanotował:

W domu noclegowym przy ul. Cmentarnej 10 zażył nieznanej trucizny 49-letni bezdomny i bezrobotny Józef Kuran. Lekarz pogotowia umieścił desperata w szpitalu, orzekając stan ciężki.

Przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Cegielnianej potrącony został przez taksówkę Władysław Kowalczewski, zam. przy ul. 28 Pułku Strz. Kan. 8. Poszkodowany został przewieziony do szpitala ubezpieczalni.

O godz. 4-ej 6 pluton straży zaalarmowany został do pożaru przy ul. Sienkiewicza 9, gdzie w mieszkaniu S. Gałęcznika na pierwszym piętrze od pieca zajęła się tapeta.

Ogień został ugaszony po 20 minutach. Straty są nikłe.

Zdarzenia i ludzie

Kapłanka z Hathor

czyni jeszcze cuda w kilka tysięcy lat po swej śmierci

Chicago, w styczniu.

Cały Egipt zna kapłankę z Hathor, którą czczono niegdyś jak boginię w jej własnej świątyni i która, jak głoszą kroniki owych czasów, dokonywała niezwykłych i niewiarygodnych rzeczy nad dolnym Nilem.

Mumia owej egipskiej kapłanki, którą pokazuje się dzisiaj w Chicago w trumnie ze szkła niełamliwego i która stanowi główny temat rozmów żądnego sensacji milionowego miasta amerykańskiego, należy do pewnego antykwariusza z Aleksandrii. Kazał on ją ubezpieczyć na sumę 50.000 dolarów...

Od dnia, w którym przybyła mumia kapłanki z Hothoru, ludność zaczęła gromadzić się przy owej tajemniczej trumnie. Wszyscy wierzą święcie, że każdy los loteryjny musi wygrać, jeśli dotknie się nim szklanej skrzyni, w której spoczywa mumia, i wszyscy są przekonani, iż wystarczy wejść do sali, w której znajduje się Egipcjanka z przed trzech tysięcy lat, ażeby uzdrowić chorych i doczekać się spełnienia wszelkich życzeń i pragnień.

W podróż poprzez ocean dano mumii kilka legitymacyj i pożółkłych dokumentów. Lekarze, znakomici przedstawiciele nowoczesnej nauki, potwierdzili fakty, które wydarzyły się w ich obecności i wydali sąd o nich. 80.000 osób przeszło w ciągu trzech lat przez mały magazyn antykwariusza z Aleksnadrii. Niekiedy sklepik jego był zbyt mały, ażeby pomieścić ludzi, którzy na własnym ciele chcieli doznać fenomenalnej mocy kapłanki z Huthor. W aktach podane są wydarzenia, które brzmią zupełnie niewiarygodnie. Czy chodzi tu o sugestię masową, czy też o zwykłe oszustwo, którego ofiarą padł cały Egipt? Czytamy up. o człowieku prawie zupełnie ślepym, który odzyskał całkowitą siłę widzenia po dotknięciu górnej części sarkofagu. Ojciec, którego dzieci były ciężko chore i walczyły ze śmiercią, przybiegł pełen nadziei do szklanej skrzyni z mumią i przyłożył do niej lekarstwa, które lekarz kazał dawać umierającym dzieciom.

I o dziwo! Zaledwie o kilka godzin później dzieci były zupełnie zdrowe.

— Ministrowie i wysokie osobistości polityczne wszystkich narodowości, królowie i władcy całego świata, zjawili się u mnie, jako goście — opowiada antykwariusz z Aleksnadrii. — W chwlii, kiedy myśleli, że nikt ich nie obserwuje, wyjmowali szybko jakieś ważne widocznie dokumenty i dotykali nimi tajemniczej, szklanej skrzyni...

Europejscy i amerykańscy dziwacy proponowali antykwariuszowi z Aleksandrii olbrzymie sumy za mumię i sarkofag. Nie chciał jednak za żadną cenę pozbyć się kapłanki z Huthoru. Sprytny ten kupiec twierdzi, iż całe jego szczęście zależy od tej mumii i że sprzedając ją, z pewnością unieszczęśliwiłby siebie i całą swoją rodzinę. Kiedy mu jednak zaproponowano, ażeby wypożyczył swój skarb na pewien okres czasu do Chicago, zgodził się. Wszystko wskazuje na to, iż zrobi on tam świetny interes na swej mumii.

Prasa w Chicago donosi o sensacyjnym wypadku, który miał niedawno miejsce w sali, gdzie umieszczono szklaną trumnę z mumią egipskiej kapłanki. Student z Londynu wpadł nagle w niewyjaśniony dotychczas sposób, w stan transu i oznajmił obecnym, iż właśnie ukazała mu się osobiście kapłanka z Huthoru i zakomunikowała, że i w przyszłości ma zamiar uszczęśliwiać ludzi i że zawsze mogą liczyć na jej pomoc.

Oczywiście, że w interesie właściciela mumii leżało, ażeby wypadek ten nie pozostał tajemnicą. Ludzie w coraz większych masach urządzają pielgrzymki do mumii egipskiej, dotykają w skupieniu czołem szklanej trumny i od tej chwili czekają na spełnienie ich życzeń i na wielkie szczęście.

P. Blackwell.

Dziś otwarcie nowoczesnego SALONU SUKIEN i OKYĆ DAMSKICH p. f. „IZA" (Kier. A. Maszkowska) przy ulicy Andrzeja 2

KINO
CASINO
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

DZIŚ
ARCYWESOŁA
PREMIERA!!!

PO RAZ PIERWSZY RAZEM
dwaj genialni komicy ekranu polskiego

Eugeniusz Bodo
i Adolf Dymsza

Robert i Bertrand
czyli DWAJ ZŁODZIEJE

w najweselszej kapitalnej komedii muzycznej prod. 1938 r.
W pozostałych rolach głównych: plejada naiznakomitszych gwiazd ekranu polskiego:

HELENA GROSSÓWNA
MIECZYSŁAWA ĆWIKLIŃSKA
MICHAŁ ZNICZ
ANTONI FERTNER
JÓZEF ORWID

Reż.: M. KRAWICZ.
Muzyka: H. WARS

Dziś o godz. 12 i 2.
DWA PORANKI
Ceny od **80** gr.

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN
KOGUTEK
zastosowanie
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
Żądajcie oryginalnych proszków tylko z KOGUTKIEM

DR. MED.
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych
Zawadzka 6 tel. 234-12
przyjmuje od 8—11. 2—4 i 6—9 wiecz

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30 — 2.30 i od godz. 7—8.
Telefon 232-55.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1.
Stomatolog przyjmuje od 9—11.
LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI.1932 o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U.R.P. Nr. 62, poz. 580) 9 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 24 stycznia 1938 r. o godzinie 10—16 w. w lokalach niżej wyszczególnionych celem uregulowania zaległych należności 9 Urzędu Skarbowego w Łodzi odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Na dzień 24.I. 1938 r.

Cudkowicz Izaak, Kilińskiego 88, pończochy damskie jedwabne 2090 zł.
Szuw Joel, Kilińskiego 88, manufaktura 1500 zł.

Za Naczelnika Urzędu:
(—) E. RYBARKIEWICZ, Kierownik Egzekucji.

DZIŚ
w Białej Sali Manteufla
o godz. 11-ej
BAL
Białych Łóżeczek
na rzecz
Przytuliska dla Sierot
(Południowa 66).
Doborowa orkiestra. — Kosz szczęścia.
Obficie zaopatrzony bufet.
Bez karoty!

FRANCUSKI JĘZYK
najnowsza skrócona metoda nauczania, gramatyka, literatura, konwersacja.
AKCENT PARYSKI
tel. 233-11.

Rutynowana nauczycielka muzyki UDZIELA
lekcji gry fortepianowej
(moskiewskie konserwatorjum), oraz francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu.
. MURWICZ-VILLEROWA
ule I-go Maja 6 m. 6.

MATKI!
Zapisujcie swe niemowlęta do
„Kropli Mleka"

Lokale

ODNAJMĘ 2 duże słoneczne pokoje, odpowiednie na kancelarję adwokacką lub gabinet lekarski, Cegielniana 10, front, I-sze piętro. 23

DO WYNAJĘCIA elegancko umeblowany pokój z niekrępującym wejściem dla pana na stanowisku. Piłsudskiego 76, m. 8.

POKÓJ umeblowany frontowy, dwuoknienny, słoneczny, wygody, telefon do wynajęcia, Piotrkowska 73, m. 5.

POKÓJ umeblowany bezpośrednio z klatki schodowej do odnajęcia, Lipowa 20, m. 2.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami do odnajęcia, Zawadzka 9, m. 32. 23

POKÓJ ładnie umeblowany z wszelkimi wygodami natychmiast do oddania, Śródmiejska 31, m. 3, tel. 248-20.

WYREMONTOWANE 4 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Dogodne warunki. Piotrkowska 275 23

POSZUKUJĘ dwuch pokoi przy intelligentnej rodzinie. Sub. „Małżeństwo" do Republiki. 23

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 60 i 80 zł. miesięcznie, Gdańska 94. 23

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy, słoneczny o dwuch oknach, oddzielnym wejściem, Żeromskiego 41, m. 4. 23

DUŻY słoneczny umeblowany pokój, niekrępujący z wszelkimi wygodami i telefonem, Traugutta 10, m. 10, telefon 215-16.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami (centralne ogrzewanie) w eleganckim domu przy inteligentnej rodzinie dla jednej osoby do wynajęcia. Oglądać można do godz. 4 po południu. Al. Kościuszki 57, m. 18.

POKÓJ umeblowany do odnajęcia dla solidnego pana. Kilińskiego 86, m. 30. Oglądać 4—5, 7—8.

POKÓJ frontowy, słoneczny, ładnie umeblowany, z niekrępującym wejściem, z używalnością telefonu — do wynajęcia od zaraz — dla pana. Wiadomość: tel. 106-69, ul. Główna Nr. 5, m. 15.

Uzdrowiska

TRUSKAWIEC odstąpię dzierżawę pierwszorzędnego pensjonatu w centrum. Dzwonić tel. 148-89, godz. 12—1. 23

KRYNICA, tel. 360 Pełnokomfortowy pensjonat „Hanka" Zarząd Luby Szabryńskiej. 30.I

Posady

MAMKA z prowincji ze świeżym i obfitym pokarmem poszukuje posady od zaraz. Wiadomość: Mielczarskiego 26, m. 30.

POSZUKIWANY praktykant biurowy z ładnym charakterem pisma. Zgłaszać się Zachodnia 66, S. Feldhendler w g. 2—3, 7—8.

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20, m. 20, I-sza lewa of. parter.

SZYBKO, tanio i dobrze wyuczam księgowości, stenografji, korespondencji, pisownię polsko-niemiecką, rachunkowości itd. Zgłoszenie do Admin. Republiki pod „Najlepiej". 23

BUCHALTERIA i nauka pisania na maszynie. Kurs całkowity. Informacje: Cegielniana 25, m. 35. Prowadzimy księgowość i sporządzamy bilanse.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja, Tel. 262-70, w godzinach 2—3. 6

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

Rozmaite

KUPIĘ sztance balansówkę 4,5 lub 6 w dobrym stanie, używaną, J. K. Franciszkańska 36, m. 30. 23

ZAGINĄŁ pies rasy gryfon niemiecki, brązowo - szronowaty, gwiazdka na czole, proszę odpowadzić za dobrym wynagrodzeniem na ulicę Ogrodową 9, Krzeczkowski.

PRZYBŁĄKAŁ się pies wilczej rasy. Odebrać można za zwrotem kosztów. Piotrkowska 238, Ambroziak.

JAKUB FRYDRYCH, Andrzeja 33, zagubił legitymację szkolną „Naszej Szkoły", klasy 5-ej.

RABKA.
Znany pełnokomfortowy pensjonat **„EWA"**
centrum — bieżąca ciepła — zimna woda w każdym pokoju — centralne ogrzewanie — łazienki. — Kuchnia bezkonkurencyjna. — Ceny zniżone.

Dr. Herszfinkiel
powrócił
Śródmieiska 17
Telefon 111-87.

D' Reicher
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — 12

Dr. MED.
L. BERMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych
CEGIELNIANA 15 Telef. 149-07
przyjm. od 8—11 i od 4—8 w.
W niedziele i święta od 9—1 po poł.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49.